

บทที่ 6

เครือข่ายการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

การศึกษากระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อนำมาตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยนำเสนอผลการวิจัยในบทนี้ คือ เครือข่ายการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ประกอบด้วยองค์ประกอบของเครือข่าย ลักษณะของโครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมของเครือข่าย ลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมภายในเครือข่าย กระบวนการสร้างเครือข่าย และผลงานเครือข่าย ซึ่งผลการวิจัยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ

6.1 ภูมิหลังนักเสพและนักค้ายาเสพติด

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเครือข่ายการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ประกอบด้วย องค์ประกอบของเครือข่าย ลักษณะของโครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมของเครือข่าย ลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมภายในเครือข่าย กระบวนการสร้างเครือข่ายและผลงานของเครือข่าย การวิเคราะห์เครือข่ายการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย โดยวิธีการกำหนดผู้เสพ (เหยื่อ) เป็นจุดศูนย์กลางในการศึกษา โดยอาศัยระยะห่างทางสังคมระหว่างผู้เสพ (เหยื่อ) เป็นเกณฑ์ในการแบ่งหรือกำหนดขอบเขตเครือข่าย เนื่องจากผู้เสพ (เหยื่อ) ตกเป็นกลุ่มเป้าหมายของกระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย เป็นวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในกระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย เพื่อให้ทราบและเข้าใจถึงรูปแบบของเครือข่ายทางสังคมดังกล่าว ในประเด็นที่เกี่ยวกับองค์ประกอบลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคม ลักษณะ โครงสร้างความสัมพันธ์ กระบวนการเครือข่ายและผลงานของเครือข่าย ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลในการตกเป็นเหยื่อของกระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย เพื่อตอบโจทย์คำถามการวิจัยข้อที่ 2 และวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ซึ่งผลการวิจัยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบของเครือข่าย

ลักษณะองค์ประกอบของเครือข่ายในกระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยโดยกำหนดคุณลักษณะของสมาชิกในเครือข่าย ประกอบด้วยเพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา สภาพแวดล้อมและความเป็นอยู่ของครอบครัว วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่เข้าร่วมเครือข่าย กฎกติกาและบทลงโทษ จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 1 ส่วนใหญ่ มีคุณลักษณะที่ประกอบด้วย เพศชาย อายุประมาณ 25 – 35 ปี มีสัญชาติไทย การศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีอาชีพรับจ้าง ภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและไม่มีภาระหนี้สินฐานะทางครอบครัวพออยู่ พอกิน ไม่ยากจนข้นแค้น โดยที่ประชากรกลุ่มนี้จะไม่มีส่วนรู้เห็นกับเครือข่ายการค้ายาเสพติด และไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับเครือข่ายหรือกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด ส่วนผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่ม 2 ซึ่งมีคุณลักษณะส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เป็นผู้ค้ารายย่อยจำนวน 20 คน ผู้ค้ารายกลางจำนวน 10 คน มีอายุระหว่าง 25-35 ปี มีสัญชาติไทยสถานภาพโสด ถูกดำเนินคดีถึงที่สุดแล้วตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ที่รับค่าจ้างหรือมีรายได้เป็นรายวันต่ำสุดวันละ 200 บาท และสูงสุดวันละ 530 บาท จึงให้มีรายได้ส่วนบุคคลน้อยและไม่แน่นอน โดยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ผู้ค้ายาเสพติดส่วนใหญ่ไม่มีภาระหนี้สิน ซึ่งส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลที่ใกล้เคียงกันว่า การเข้าไปติดต่อซื้อขายยาเสพติด มีการตรวจสอบข้อมูลพื้นฐานก่อนว่าเป็นใครมาจากไหน โดยมีวิธีการเลือกจากลักษณะนิสัย เช่น ชื่อสัตว์ ไม่เห็นแก่ตัว เป็นคนจริงจัง ไม่คิดคดโกง โดยมีความไว้เนื้อเชื่อใจกัน ส่วนใหญ่จะรู้จักกันมาก่อน โดยเป้าหมายสูงสุดของเครือข่ายหรือของสมาชิกทุกคนคือ เงิน สมาชิกแต่ละคนจะไม่ได้ทำกิจกรรมหรือทำงานพร้อมๆกันในเวลาเดียวกัน จะแบ่งกันเป็นทีม ทีมละหน้าที่ เมื่อมีการมอบหมายงานในเครือข่ายให้กับสมาชิกแล้ว สมาชิกจะปฏิบัติงานตามคำสั่งและไม่ทำนอกคำสั่ง ดังจะเห็นได้จากคำให้สัมภาษณ์ของนักค้ายาเสพติดในด้านลักษณะความเป็นอยู่ รหัส A 220 เพศ ชาย อายุ 28 ปี

“การเข้าไปร่วมงานกับคนที่เคยค้ายาเสพติดมาก่อนไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ ต้องให้คนในกลุ่มไว้วางใจก่อนถึงจะทำงานกับพวกเขาได้ ส่วนมากเขาสั่งงานอะไรมาก็ทำตามคำสั่ง ไม่ทำนอกเหนือจากที่สั่ง เพราะมีการแบ่งหน้าที่กันทำหมดแล้ว”

(ผู้ค้ายาเสพติด รหัส A 220 เพศ ชาย อายุ 28 ปี, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2560)

และคำให้สัมภาษณ์ของนักค้ายาเสพติดในด้านลักษณะความเป็นอยู่ รหัส A 211 เพศ ชาย อายุ 33 ปี

“ผมเข้ามาทำงานกับเพื่อน ๆ ในกลุ่มหลายคน แต่ละคนจะจริงจัง ไม่โกหก ไม่คดโกงกัน พูดคำไหนเป็นคำนั้น ทำงานตามที่ได้รับ ไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับงานในหน้าที่อื่น เมื่อมีงานจะต่างคนต่างทำงานตามหน้าที่ของตนเอง”

(ผู้ค้ายาเสพติด รหัส A 211 เพศ ชาย อายุ 33 ปี, สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2560)

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2 ซึ่งเป็นบุคลากรของรัฐที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและเจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชน ส่วนใหญ่ให้ความเห็นต่างหรือความเห็นที่ไม่สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 ดังจะเห็นได้จากคำให้สัมภาษณ์ของบุคลากรของรัฐที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและเจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชน ในด้านลักษณะความเป็นอยู่ รหัส B 301 เพศ ชาย อายุ 41 ปี

“การดำเนินงานของเครือข่ายการค้ายาเสพติดส่วนใหญ่จะมีการคัดเลือกตัวบุคคล โดยผู้ที่เข้าเครือข่ายต้องเป็นคนที่มีกล้าเสี่ยง ใจถึง สามารถทำงานได้เมื่อสั่ง มีความรับผิดชอบ ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้ มีเป้าหมายสูงสุดทั้งเงิน และอำนาจ จะเห็นได้จากชนกลุ่มน้อยตามแนวชายแดนไทย เมียนมาร์”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส B 301 เพศ ชาย อายุ 41 ปี, สัมภาษณ์, 10 กรกฎาคม 2560)

และคำให้สัมภาษณ์ของบุคลากรของรัฐที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและเจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชน ในด้านลักษณะความเป็นอยู่ รหัส B 207 เพศ ชาย อายุ 41 ปี

“กลุ่มผู้ค้ายาเสพติดหรือเครือข่ายยาเสพติดในพื้นที่ภาคเหนือจะเป็นกลุ่มเครือข่ายที่เป็นเครือข่ายติดกันมากกว่า กลุ่มเหล่านี้ส่วนมากจะเป็นชาวเขาเผ่าม้ง อาข่า เป็นต้น ผู้เข้าร่วมเครือข่ายจึงเป็นเครือข่ายติดกัน โดยที่คนอื่น ๆ จะเข้าไปในเครือข่ายได้ยาก”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส B 207 เพศ ชาย อายุ 41 ปี, สัมภาษณ์, 24 กรกฎาคม 2560)

ในส่วนของกฎ กติกาของเครือข่ายสมาชิกแต่ละคนย่อมรู้ว่ากฎ กติกามีอะไรบ้างเมื่อฝ่าฝืนจะต้องถูกลงโทษ หากลงโทษสมาชิกที่ฝ่าฝืนไม่ได้ จะไปทำร้ายคนในครอบครัวของสมาชิกรายนั้น เช่น ถูกทำร้ายร่างกาย ถูกฆ่าตัดตอน หรือทำร้ายคนในครอบครัว ซึ่งส่วนใหญ่แล้วสมาชิกจะไม่ฝ่าฝืนกฎ กติกา กัน เพราะบทลงโทษมีความเด็ดขาดมาก จะเห็นได้จากคำให้สัมภาษณ์ของนักค้ายาเสพติด รหัส A 229 เพศ ชาย อายุ 25 ปี

“การทำงานแต่ละครั้งที่ผ่านมา ผู้ร่วมทำงานในทีมผม จะมีหน้าที่ขนยาเสพติดไปวางไว้ตามจุดที่นัดหมายไว้ จะไม่ทำนอกเหนือจากนี้ เพราะเรามีกติกาว่าจะไม่ทำงานเกินที่สั่ง ถ้าใครฝ่าฝืนอย่างแรกที่โดนคือไม่ได้เงินค่าจ้างครับ ถ้าทำให้ยาเสพติดที่ขนมานั้นถูกจับได้อันนี้ยิ่งโดนหนักอาจถึงแก่ชีวิตได้ เพราะผมรับจ้างครั้งละ 50,000 บาทเท่านั้น”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส A 229 เพศ ชาย อายุ 25 ปี, สัมภาษณ์, 1 กันยายน 2560)

และคำให้สัมภาษณ์ของนักค้ายาเสพติด รหัส A211 เพศ ชาย อายุ 33 ปี

“ในกลุ่มมีกฎกติกาอยู่ครับ แต่ส่วนมากจะไม่แหกกฎกันเพราะคนในกลุ่มจะเป็นเพื่อนกันหรือญาติกันก็มี”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส A 211 เพศ ชาย อายุ 33 ปี, สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2560)

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2 ซึ่งเป็นบุคลากรของรัฐที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและเจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชน ส่วนใหญ่ให้ความเห็นต่างหรือความเห็นที่ไม่สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 จะเห็นได้จากคำให้สัมภาษณ์ของบุคลากรของรัฐที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและเจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชน รหัส B 301 เพศ ชาย อายุ 41 ปี

“การดำเนินงานของเครือข่ายการค้ายาเสพติดส่วนใหญ่จะมีการคัดเลือกตัวบุคคลโดยผู้ที่เข้าเครือข่ายต้องเป็นคนที่มีความกล้าเสี่ยง ใจถึง สามารถทำงานได้เมื่อสั่ง มีความรับผิดชอบ ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้ มีเป้าหมายสูงสุดทั้งเงิน และอำนาจ จะเห็นได้จากชนกลุ่มน้อยตามแนวชายแดนไทยเมียนมาร์”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส B 301 เพศ ชาย อายุ 41 ปี, สัมภาษณ์, 10 กรกฎาคม 2560)

และคำให้สัมภาษณ์ของบุคลากรของรัฐที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและเจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชน รหัส B 207 เพศ ชาย อายุ 41 ปี

“กลุ่มผู้ค้ายาเสพติดหรือเครือข่ายยาเสพติดในพื้นที่ภาคเหนือจะเป็นกลุ่มเครือข่ายที่เป็นเครือข่ายติดกันมากกว่า กลุ่มเหล่านี้ส่วนมากจะเป็นชาวเขาเผ่าม้ง อาข่า เป็นต้น ผู้เข้าร่วมเครือข่ายจึงเป็นเครือข่ายติดกัน โดยที่คนอื่น ๆ จะเข้าไปในเครือข่ายได้ยาก”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส B 207 เพศ ชาย อายุ 41 ปี, สัมภาษณ์, 24 กรกฎาคม 2560)

ดังนั้น จากข้อมูลที่พบทำให้ทราบว่า ลักษณะองค์ประกอบของเครือข่ายในกระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย มีคุณลักษณะที่ประกอบด้วยเพศชาย อายุประมาณ 25 – 35 ปี มีสัญชาติไทย การศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีอาชีพรับจ้าง ภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและไม่มีภาระหนี้สิน ฐานะทางครอบครัวพออยู่ พอกิน ไม่ยากจน ขึ้นแค้น ถูกดำเนินคดีถึงที่สุดแล้วตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ที่รับค่าจ้างหรือมีรายได้เป็นรายวันต่ำสุดวันละ 200 บาท และสูงสุดวันละ 530 บาท จึงให้มีรายได้ส่วนบุคคลน้อยและไม่แน่นอน โดยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ผู้ค้ายาเสพติดส่วนใหญ่ไม่มีภาระหนี้สิน การคัดเลือกสมาชิกเข้าร่วมเครือข่าย โดยมีวิธีการเลือกจากลักษณะนิสัย เช่น ซื่อสัตย์ ไม่เห็นแก่ตัว เป็นคนจริงจัง ไม่คิดคดโกง โดยมีความไว้เนื้อเชื่อใจกัน ส่วนใหญ่จะรู้จักกันมาก่อน โดยเป้าหมายสูงสุดของเครือข่ายหรือของสมาชิกทุกคนคือ เงิน ในการทำงานจะแบ่งกันเป็นทีม ทีมละหน้าที่ เมื่อมีการมอบหมายงานในเครือข่ายให้กับสมาชิกแล้ว สมาชิกจะปฏิบัติงานตามคำสั่งและไม่ทำนอกคำสั่ง ส่วนของกฎ กติกาของเครือข่ายสมาชิกแต่ละคนย่อมรู้ว่ากฎ กติกา มีอะไรบ้างเมื่อฝ่าฝืนจะต้องถูกลงโทษ หากลงโทษสมาชิกที่ฝ่าฝืนไม่ได้ จะไปทำร้ายคนในครอบครัวของสมาชิกรายนั้น เช่น ถูกทำร้ายร่างกาย ถูกฆ่าตัดตอน หรือทำร้ายคนในครอบครัว ซึ่งส่วนใหญ่แล้วสมาชิกจะไม่ฝ่าฝืนกฎ กติกา กัน เพราะบทลงโทษมีความเด็ดขาดมาก

2. ลักษณะของโครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมของเครือข่าย

การวิเคราะห์เครือข่าย ในกระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย จำเป็นต้องศึกษาถึงลักษณะ โครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมของเครือข่าย ซึ่งลักษณะของโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกของเครือข่ายในกระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยประกอบด้วยขนาดของเครือข่าย ตำแหน่งของบุคคลในเครือข่าย ความหนาแน่นและความเกี่ยวพันภายในเครือข่าย ความเท่าเทียมกันของความสัมพันธ์ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 ส่วนใหญ่จะไม่ทราบจำนวนสมาชิกในเครือข่ายว่ามีจำนวนเท่าใด มีความสัมพันธ์กัน

อย่างไร ซึ่งผู้ให้ข้อมูลหลักที่ 1 ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าซื้อมาเพื่อเสพเท่านั้น ยังไม่ถึงขั้นที่จะค้ายาเสพติด ส่วนผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 2 ส่วนใหญ่ให้ข้อมูลตรงกันว่าจำนวนสมาชิกในกลุ่มที่เป็นผู้ค้าจะมีไม่มาก ประมาณ 5-6 คนเท่านั้น โดยให้เหตุผลว่า การค้ายาเสพติดเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายหากมีจำนวนสมาชิกที่เยอะจะเป็นการไม่ปลอดภัยกับตนและสมาชิกในเครือข่าย สมาชิกในเครือข่ายส่วนใหญ่จะมีความสัมพันธ์กันในรูปแบบเพื่อนที่คบหากันมานาน โดยมีลักษณะการแนะนำเพื่อนสู่เพื่อนจะเน้นไปที่บุคคลที่มีพฤติกรรมเสพยาเสพติดและมีคุณสมบัติตามที่เครือข่ายต้องการ ภายในกลุ่มจะมีการติดต่อประสานงานกันอยู่เสมอ โดยการนัดพบปะกันเดือนละ 1-2 ครั้ง แต่แต่ละครั้งจะใช้เวลาประมาณ 30 นาที – 1 ชั่วโมง ในการติดต่อสื่อสารจะใช้โทรศัพท์มือถือเป็นหลักเพราะรวดเร็ว สะดวกและง่ายต่อการประสานงาน ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 ยังให้ข้อมูลเพิ่มเติมอีกว่า ถ้าหากมีงานเข้ามาจะติดต่อกันเพียงครั้งเดียวโดยจะมีการวางแผนงานแล้วแจกจ่ายงานให้แต่ละคนทราบและลงมือทำงานจนเสร็จสิ้นงานที่ได้รับมอบหมาย ขณะที่ทำงานจะไม่มีติดต่อกันสื่อสารกัน ทุกคนรู้งานรู้หน้าที่ของตนอยู่แล้ว จะเห็นได้จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูล รหัส A 109 เพศ ชาย อายุ 28 ปี

“ถูกจับกุมในข้อหาเสพยาเสพติด ซื้อมาเพื่อเสพอย่างเดียว ซื้อมาจากหลายที่ ไม่ได้เจาะจงว่าเป็นของกลุ่มไหน จึงไม่รู้ว่าเครือข่ายผู้ค้ายาเสพติดมีจำนวนกี่คน”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส A 109 เพศ ชาย อายุ 28 ปี, สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2560)

คำให้สัมภาษณ์ของนักเสพยาเสพติดในด้านลักษณะของโครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมของเครือข่าย รหัส A 218 เพศ ชาย อายุ 30 ปี

“สมาชิกในกลุ่มของเรามี 6 คนเพราะถ้าเยอะกว่านี้ความลับจะรั่วไหลครับ ผมค้ามาประมาณ 2 ปีกว่า ๆ เมื่อก่อนเป็นผู้เสพ เห็นว่ามีกำไรดีเลยค้าเอง สมาชิกในกลุ่มจะเป็นเพื่อนที่เคยเสพร่วมกันมาก่อนครับ”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส A 218 เพศ ชาย อายุ 30 ปี, สัมภาษณ์, 29 สิงหาคม 2560)

และคำให้สัมภาษณ์ของนักเสพยาเสพติดในด้านลักษณะของโครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมของเครือข่าย รหัส A 224 เพศ ชาย อายุ 37 ปี

“ส่วนใหญ่คนในกลุ่มจะเป็นเพื่อนที่เคยคบกันมานาน กลุ่มที่ค้ายาเสพติดด้วยกันจะเป็นเพื่อนที่เสพด้วยกันมีประมาณ 6-7 คน จะนัดพบปะพูดคุยกันเดือนละครั้ง สองครั้งจะคุยกันเรื่องความเป็นอยู่ สนุกสนานครับ”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส A 224 เพศ ชาย อายุ 37 ปี, สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2560)

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2 ซึ่งเป็นบุคลากรของรัฐที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและเจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชน ส่วนใหญ่ให้ความเห็นสอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 จะเห็นได้จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูล รหัส B 201 เพศ ชาย อายุ 49 ปี

“สมาชิกในเครือข่ายส่วนใหญ่แล้วจะมีไม่มาก มีประมาณ 5-6 คนซึ่งพวกนี้จะเป็นผู้อาวุโสหรือเป็นหัวหน้า ที่รองรับคำสั่งจากนายใหญ่อีกทีหนึ่ง โดยมีลักษณะความสัมพันธ์แบบเพื่อนสนิทกัน แต่นับถืออาวุโสกันภายในเครือข่าย การเข้าถึงกันภายในเครือข่ายจะใช้วิธีผลประโยชน์ผูกพันกันเป็นปกติธรรมดา เดือนละ 2-3 ครั้ง ๆ ละ 30 นาที - 1 ชั่วโมง”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส B 201 เพศ ชาย อายุ 49 ปี, สัมภาษณ์, 4 กันยายน 2560)

และคำให้สัมภาษณ์ของบุคลากรของรัฐที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและเจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชน ในด้านลักษณะของโครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมของเครือข่าย รหัส B 301 เพศ ชาย อายุ 41 ปี

“จำนวนสมาชิกของเครือข่ายถ้าโดยโครงสร้างแบบจริง ๆ จัง ๆ แล้วถือว่าเยอะ เพราะเอาเครือข่ายเป็นหลัก แต่ที่นี้เขาก็จะมีดาวรายของเขาด้วย มีทีมกลุ่มผู้บริหารอาจจะซัก 5-6 คน ในแต่ละคนก็จะมีลูกน้องทีมของตนเอง แต่จะไม่ไปก้าวกายกันในแต่ละทีม มีการแบ่งหน้าที่กันชัดเจน”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส B 301 เพศ ชาย อายุ 41 ปี, สัมภาษณ์, 10 กรกฎาคม 2560)

ส่วนในเรื่องของตำแหน่งของบุคคลในเครือข่าย ความหนาแน่นและความเกี่ยวพันภายในเครือข่ายและความเท่าเทียมกันของความสัมพันธ์ ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จะไม่ทราบเรื่องของเครือข่ายหรือกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดเพราะผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 เป็นเพียงผู้ที่ซื้อยาเสพติดเท่านั้น ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 ส่วนใหญ่ให้ความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ลักษณะการแสดงออกต่อกันภายในเครือข่ายในระดับของความสัมพันธ์เป็นแบบเพื่อนที่สนิทและคบกันมานาน การแสดงสถานภาพที่เหนือกว่าและต่ำกว่ากันในเครือข่ายเป็นแบบนับถือกันตามอาวุโสหรือความน่าเชื่อถือในบุคลิกภาพของแต่ละคน ผู้อาวุโสเหล่านี้จะเป็นผู้กำหนดวางแผนงาน แบ่งงาน

แบ่งหน้าที่ตลอดจนถึงแบ่งปันผลประโยชน์ให้แก่สมาชิกในกลุ่มของตน ด้านความหนาแน่นและความเกี่ยวพันภายในเครือข่ายมีการเข้าถึงกันและส่งข้อมูลระหว่างกันของสมาชิกมีลักษณะการแสดงออกต่อกันในระดับของความสัมพันธ์อย่างเห็นได้ชัด ในรูปแบบความสัมพันธ์แนวตั้งคือความสามารถในการเป็นผู้กำหนดกรอบในการดำเนินงานของเครือข่ายและความสัมพันธ์ในแนวนอน คือ ต่างคนต่างดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งมีระดับของความสัมพันธ์ระหว่างกันของนักค้ายาเสพติดและผู้เสพ (เหยื่อ) เป็นแบบรุ่นพี่ รุ่นน้องของความสัมพันธ์แนวตั้งและความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมกัน (ความสัมพันธ์ในแนวนอน) เป็นลักษณะที่สมาชิกในเครือข่ายทางสังคมที่ใกล้ชิดกัน(เป็นเพื่อนกัน) จะเห็นได้จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูล รหัส A 101 เพศ หญิง อายุ 31 ปี

“หนูเสพอย่างเดียว บางครั้งเพื่อนก็เอามาให้เสพค่ะ ที่ซื้อส่วนใหญ่จะซื้อจากเพื่อนของเพื่อนอีกที ไม่มีส่วนรู้เห็นกับเครือข่ายการค้ายาเสพติด และไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับเครือข่ายหรือกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส A 101 เพศ ชาย อายุ 31 ปี, สัมภาษณ์, 10 กรกฎาคม 2560)

และคำให้สัมภาษณ์ของนักค้ายาเสพติด รหัส A 207 เพศ ชาย อายุ 31 ปี

“ในกลุ่มที่ร่วมกันค้ายาเสพติดจะเป็นเพื่อนที่รู้จักกันมานานแล้วครับ จะนับถือรุ่นพี่ที่อาวุโสกว่าเพราะเขาจะรู้เรื่องทางหนีที่ไล่ดีกว่าคนอื่น ๆ และเป็นผู้ติดต่องานรวมทั้งติดต่อซื้อขายด้วยครับ”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส A 207 เพศ ชาย อายุ 31 ปี, สัมภาษณ์, 12 กรกฎาคม 2560)

และคำให้สัมภาษณ์ของนักค้ายาเสพติด รหัส A 211 เพศ ชาย อายุ 33 ปี

“ส่วนใหญ่จะเป็นเพื่อนที่คบหากันมานาน เป็นเพื่อนที่เสพยามาด้วยกันตั้งแต่ตอนเรียนหนังสือ คบหากันมาเรื่อย ๆ จะมีคนที่อาวุโสหรืออายุมากกว่าเป็นผู้ติดต่อประสานงานทั้งหมดทุกคนในกลุ่มจะยอมรับให้เขาเป็นตัวแทน แบ่งงาน แบ่งเงิน”

(นักค้ายาเสพติด รหัส A 211 เพศ ชาย อายุ 33 ปี, สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2560)

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2 ซึ่งเป็นบุคลากรของรัฐที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและเจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชน ส่วนใหญ่ให้ความเห็นต่างหรือความเห็นที่ไม่สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 จะเห็นได้จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูล รหัส B 302 เพศ ชาย อายุ 50 ปี

“จำนวนสมาชิกของเครือข่ายโดยส่วนใหญ่แล้วจะมีไม่มากเพราะการคัดเลือกคนเข้ามาในเครือข่ายต้องคัดเอาคนที่ไว้ใจได้จริง ๆ โดยความสัมพันธ์ของคนเครือข่ายจึงเป็นกลุ่มเครือญาติกันเป็นส่วนใหญ่ มีการไปมาหาสู่กันปกติเหมือนญาติกันธรรมดา โดยมีการประสานงานกันน้อยมาก อาจจะเป็นเดือนละ 1-2 ครั้ง โดยใช้เวลาในการติดต่อประสานงานกันครั้งละไม่เกิน 5 นาที โดยมีลักษณะการแสดงออกต่อกันในเครือข่ายมีความสัมพันธ์กันแบบญาตินับถือกันตามหลักอาวุโส โดยมีผู้อาวุโสสูงสุดเป็นผู้กำหนดกรอบในการดำเนินงาน โดยมีลักษณะของเครือข่ายที่ชัดเจน แบ่งงานกันทำ ไม่ก้าวก่ายกัน”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส B 302 เพศ ชาย อายุ 50 ปี, สัมภาษณ์, 10 กรกฎาคม 2560)

และคำให้สัมภาษณ์ของบุคลากรของรัฐที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและเจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชน รหัส B 202 เพศ ชาย อายุ 51 ปี

“จำนวนสมาชิกของเครือข่ายมีจำนวนไม่มาก ประมาณ 5-6 คนเพื่อใช้เป็นหัวหน้าของแต่ละทีมงานเท่านั้นซึ่งส่วนใหญ่จะมีความสัมพันธ์กันในรูปแบบของเพื่อนที่คบหากันมานาน มีการประสานงานโดยนัดพบปะพูดคุยกัน เดือนละ 1-2 ครั้ง ๆ ละ 30 – 40 นาที มีการติดต่อส่งข้อมูลข่าวสารกัน โดยทางโทรศัพท์มือถือเป็นหลัก มีการใช้แชทไลน์ หรือ Messenger บ้างเป็นบางครั้ง มีการแสดงออกโดยการนับถือความอาวุโสเป็นหลัก ซึ่งผู้อาวุโสสูงสุดจะเป็นผู้ที่กำหนดกรอบ ในการทำงานทุกอย่าง รวมไปถึงการแบ่งปันผลประโยชน์ที่สมาชิกแต่ละคนจะได้รับ”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส B 202 เพศ ชาย อายุ 51 ปี, สัมภาษณ์, 10 สิงหาคม 2560)

ดังนั้น จากข้อมูลที่พบทำให้ทราบว่า จำนวนสมาชิกในกลุ่มที่เป็นผู้ค้าจะมีไม่มาก ประมาณ 5-6 คนเท่านั้น สมาชิกในเครือข่ายส่วนใหญ่จะมีความสัมพันธ์กันในรูปแบบเพื่อนที่คบหากันมานาน โดยมีลักษณะการแนะนำเพื่อนสู่เพื่อนจะเน้นไปที่บุคคลที่มีพฤติกรรมเสพยาเสพติด

และมีคุณสมบัติตามที่เครือข่ายต้องการ ภายในกลุ่มจะมีการติดต่อประสานงานกันอยู่เสมอ โดยการนัดพบปะกันเดือนละ 1-2 ครั้ง แต่แต่ละครั้งจะใช้เวลาประมาณ 30 นาที – 1 ชั่วโมง ในการติดต่อสื่อสารจะใช้โทรศัพท์มือถือเป็นหลักเพราะรวดเร็ว สะดวกและง่ายต่อการประสานงาน ส่วนในเรื่องของตำแหน่งของบุคคลในเครือข่าย ความหนาแน่นและความเกี่ยวพันภายในเครือข่าย และความเท่าเทียมกันของความสัมพันธ์ ผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่ให้ความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ลักษณะการแสดงออกต่อกันภายในเครือข่ายในระดับของความสัมพันธ์เป็นแบบเพื่อนที่สนิทและคบกันมานาน การแสดงสถานภาพที่เหนือกว่าและต่ำกว่ากัน ในเครือข่ายเป็นแบบนับถือกันตามอาวุโสหรือความน่าเชื่อถือในบุคลิกภาพของแต่ละคน ผู้อาวุโสเหล่านี้จะเป็นผู้กำหนดวางแผนงาน แบ่งงาน แบ่งหน้าที่ตลอดจนถึงแบ่งปันผลประโยชน์ให้แก่สมาชิกในกลุ่มของตน ด้านความหนาแน่นและความเกี่ยวพันภายในเครือข่ายมีการเข้าถึงกันและส่งข้อมูลระหว่างกันของสมาชิกมีลักษณะการแสดงออกต่อกันในระดับของความสัมพันธ์อย่างเห็นได้ชัด ในรูปแบบความสัมพันธ์แนวตั้งคือความสามารถในการเป็นผู้กำหนดกรอบในการดำเนินงานของเครือข่ายและความสัมพันธ์ในแนวนอน คือ ต่างคนต่างดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งมีระดับของความสัมพันธ์ระหว่างกันของนักค้ายาเสพติดและผู้เสพ (เหยื่อ) เป็นแบบรุ่นพี่ รุ่นน้อง

3. ลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมภายในเครือข่าย

เป็นลักษณะของความสัมพันธ์ ระหว่างสมาชิกของเครือข่ายในกระบวนการค้ายาเสพติด ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยซึ่งประกอบด้วย ที่มาของความสัมพันธ์ ได้แก่ เชิงเครือญาติหรือวัฒนธรรม เชิงสถานภาพหรือบทบาท เชิงอำนาจและเชิงแลกเปลี่ยน การมีปฏิสัมพันธ์กันภายในเครือข่าย มีการพบปะและพูดคุยกันระหว่างสมาชิกในเครือข่ายและผู้เสพ (เหยื่อ) ความผูกพันระหว่างกันภายในเครือข่าย เป็นการห่วงหาอาทรระหว่างกัน ของสมาชิกในเครือข่ายและผู้เสพ (เหยื่อ) การมีอิทธิพลต่อกันภายในเครือข่าย เป็นการมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของสมาชิกอื่นในเครือข่ายและผู้เสพและการมีสถานะความสัมพันธ์ทางสังคมของเครือข่าย ซึ่งผลการวิจัย พบว่า

ลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมภายในเครือข่ายของผู้ค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 1 ส่วนใหญ่จะไม่ทราบลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมภายในเครือข่าย ซึ่งผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 1 ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าซื้อยาเพื่อเสพเท่านั้น ยังไม่ถึงขั้นที่จะค้ายาเสพติด ส่วนผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 2 ส่วนใหญ่ให้ข้อมูลไปในทิศทางเดียวกันว่า สมาชิกในกลุ่มหรือในเครือข่ายมีความใกล้ชิดกันในรูปแบบเพื่อนที่คบกันมานาน ส่วนใหญ่จะเป็นเพื่อนที่เรียนมาด้วยกันและเพื่อนที่เคยเสพยาเสพติดมาด้วยกัน ซึ่งเพื่อนแต่ละคนจะอยู่คนละหมู่บ้านหรืออยู่คนละชุมชนเป็นส่วนใหญ่ ในการดำเนินงานของเครือข่ายมีการ

ดำเนินงานเป็นระบบ เป็นขั้นเป็นตอน แบ่งหน้าที่กันชัดเจน จะไม่ก้าวก่ายหน้าที่กัน ได้รับมอบงานไหน จะทำแต่เฉพาะงานนั้น ส่วนการแบ่งปันผลประโยชน์หรือค่าจ้างจะได้รับเป็นงวดงานไป การแบ่งปันอยู่ที่ความเสี่ยงหรือความยากง่ายของงานที่ได้รับมอบหมาย เช่นผู้ล่าเหยี่ยวเสพติด จะได้มากกว่าคนนำทางหรือคนขับรถนำ ซึ่งสมาชิกในเครือข่ายจะยอมรับในการแบ่งปัน ผลประโยชน์ที่ได้รับเพราะมีการตกลงกันก่อนที่จะลงมือทำงาน ไม่มีการเอาัดเอาเปรียบกัน จะเห็นได้จากคำให้สัมภาษณ์ของนักค้ายาเสพติดในด้าน ลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมภายใน เครือข่าย รหัส A 215 เพศ ชาย อายุ 41 ปี

“เพื่อนในกลุ่มจะเป็นเพื่อนที่สนิทกันมาตั้งแต่เรียน บางคนก็เป็นเพื่อนที่เสพยามาด้วยกัน แต่ละคนจะอยู่คนละหมู่บ้าน ในการทำงานหรือการซื้อขายยาเสพติดส่วนมากจะตกลงกันก่อน ที่จะส่งยาหรือส่งเงินให้กัน”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส A 215 เพศ ชาย อายุ 41 ปี, สัมภาษณ์, 30 สิงหาคม 2560)

และคำให้สัมภาษณ์ของนักค้ายาเสพติดในด้าน ลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมภายใน เครือข่าย รหัส A 224 เพศ ชาย อายุ 37 ปี

“ลูกค้าที่ผมส่งยาเสพติดให้แต่ละคนจะอยู่ต่างพื้นที่กัน ในการส่งยาเสพติดแต่ละครั้ง จะทำเป็นทีม รับหน้าที่งานกันไปคนละอย่าง ไม่ก้าวก่ายกัน ผมมีหน้าที่ล่าเหยี่ยวหรือขนยาเสพติด ไปรับยาเสพติดจุดนัดหมายแล้วเอาไปวางต่อให้ลูกค้าอีกทีหนึ่งส่วนค่าจ้างผมจะได้ครั้งละ 30,000 – 50,000 บาท แล้วแต่ความยากง่ายของงาน โดยที่ค่าจ้างจะตกลงกันก่อน ส่วนหน้าที่อื่นผมไม่รู้ว่าได้เท่าไร”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส A 224 เพศ ชาย อายุ 37 ปี, สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2560)

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2 ซึ่งเป็นบุคลากรของรัฐที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและเจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 จะเห็นได้จากคำให้สัมภาษณ์ของบุคลากรของรัฐที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและเจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชน ในด้านลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมภายในเครือข่าย รหัส B 202 เพศ ชาย อายุ 51 ปี

“ในจำนวนสมาชิกของเครือข่ายที่มีอยู่ส่วนใหญ่จะมีความสัมพันธ์กันในรูปแบบของเพื่อนที่คบหากันมานาน มีหมู่บ้านหรือชุมชนที่ใกล้เคียงกัน โดยสมาชิกในเครือข่ายจะได้รับค่าจ้างในการทำงานแต่ละครั้งเป็นครั้ง ๆ ไป โดยได้รับส่วนแบ่งตามความเสี่ยงของงาน โดยไม่มีการเอาไรด์เอาเปรียบกัน”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส A 215 เพศ ชาย อายุ 41 ปี, สัมภาษณ์, 30 สิงหาคม 2560)

และคำให้สัมภาษณ์ของบุคลากรของรัฐที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและเจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชน ในด้านลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมภายในเครือข่าย รหัส B 302 เพศ ชาย อายุ 50 ปี

“ที่ถูกจับกุมส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันในเครือข่าย บางครั้งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดชนิดแบบเพื่อนสนิท หากเป็นคนพื้นที่สูงจะมีขนบธรรมเนียมประเพณีที่เหมือนกัน ใช้ภาษาที่สื่อสารเป็นภาษาเดียวกัน เช่นชาวเขาเผ่าม้ง ลีซอ อาข่า ส่วนลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมกลุ่มผู้ค้าส่วนใหญ่จะเป็นคนในชุมชนเดียวกันบางครั้งก็เป็นเพื่อนกัน”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส B 302 เพศ ชาย อายุ 50 ปี, สัมภาษณ์, 10 กรกฎาคม 2560)

ประเด็นความสัมพันธ์ภายในเครือข่ายในประเด็นความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันทางสังคมและการรับมอบหมายงานตลอดจนถึงการรับผลประโยชน์ของสมาชิกในเครือข่ายนั้น ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 ได้ให้ความเห็นว่า สมาชิกในเครือข่ายมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันในรูปแบบของเพื่อนที่สนิทกัน ซึ่งสมาชิกในเครือข่ายแต่ละคนจะอยู่คนละหมู่บ้านหรืออยู่ต่างชุมชนกัน งานที่แต่ละคนได้รับมอบหมายจะเป็นงานหน้าที่ใครหน้าที่มัน ไม่ก้าวก่างานกันและในแต่ละหน้าที่จะไม่รู้ว่าใครได้รับมอบหมายให้ทำงานอะไร ต่างคนต่างทำตามที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จสิ้นภารกิจ ส่วนค่าจ้างหรือผลประโยชน์ที่ได้รับจะได้รับตามที่ตกลงกันไว้ก่อน โดยจะได้รับเมื่อทำงานเสร็จ ในเครือข่ายไม่มีการเอาไรด์เอาเปรียบกันเพราะตกลงผลประโยชน์เป็นที่พอใจทั้งสองฝ่ายแล้ว จะเห็นได้จากคำให้สัมภาษณ์ของนักค้ายาเสพติดในด้านลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมภายในเครือข่าย รหัส A 217 เพศ ชาย อายุ 34 ปี

“ความสัมพันธ์ในกลุ่ม จะเป็นเพื่อนกัน มีทั้งรุ่นพี่ รุ่นน้อง ส่วนใหญ่จะเรียนมาด้วยกัน หรือที่เคยเสพยามาด้วยกัน จะอยู่คนละหมู่บ้าน ผลประโยชน์ที่จะได้จะตกลงกันก่อนทุกครั้ง ไม่มีการเอาเปรียบกัน”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส A 217 เพศ ชาย อายุ 34 ปี, สัมภาษณ์, 29 สิงหาคม 2560)

และทำให้สัมภาษณ์ของนักค้ายาเสพติดในด้านลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมภายในเครือข่าย รหัส A 229 เพศ ชาย อายุ 25 ปี

“ในกลุ่มที่รับจ้างขนจะเป็นเพื่อนกันมาก่อน คนอื่นไม่ไว้ใจกลัวถูกหักหลัง ค่าจ้างจะได้รับเมื่องานเสร็จแล้วโดยตกลงค่าจ้างกันก่อน งานเสร็จถึงจะได้รับ ไม่มีการโกงกัน แต่บางครั้งอาจจะซำบ้างแต่ก็ได้รับเงินค่าจ้าง”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส A 229 เพศ ชาย อายุ 25 ปี, สัมภาษณ์, 1 กันยายน 2560)

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2 ซึ่งเป็นบุคลากรของรัฐที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและเจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชน ส่วนใหญ่ให้ความเห็นที่สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 จะเห็นได้จากคำให้สัมภาษณ์ของบุคลากรของรัฐที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและเจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชน ในด้านลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมภายในเครือข่าย รหัส B 404 เพศ ชาย อายุ 41 ปี

“ผลประโยชน์ที่ผู้ทำงานในแต่ละครั้งจะได้รับจากเครือข่ายนั้นจะได้รับเป็นครั้ง ๆ ไป เช่นผู้รับจ้างขน จะได้ต่อครั้ง ส่วนผู้ค้ารายย่อยหรือรายกลางจะได้จากผลกำไรที่ซื้อมาแล้วขายต่อ โดยไม่มีการหักหลังหรือเอาเปรียบกัน โดยที่สมาชิกในเครือข่ายจะมีการพบปะกันตามร้านอาหารบ้าง ร้านเหล้าบ้าง เดือนละ 2-3 ครั้ง ใช้เวลาตามสมควรในแต่ละครั้ง”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส B 404 เพศ ชาย อายุ 41 ปี, สัมภาษณ์, 22 สิงหาคม 2560)

และทำให้สัมพันธภาพของบุคลากรของรัฐที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและเจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชนในด้านลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมภายในเครือข่าย รหัส B 207 เพศ ชาย อายุ 41 ปี

“สมาชิกในเครือข่ายจะมีความสัมพันธ์กันแบบเพื่อนและเป็นเครือญาติกันด้วย ซึ่งจะอยู่ในหมู่บ้านหรือชุมชนเดียวกัน สมาชิกในเครือข่ายจะได้รับผลประโยชน์ก็ต่อเมื่อมีงาน โดยจะได้รับเป็นเงินต่อครั้ง ๆ ละประมาณ 50,000 – 100,000 บาทต่อครั้ง ในส่วนนี้จะไม่มีการเอาเปรียบกันเพราะมีการตกลงค่าตอบแทนกันก่อนแล้ว สมาชิกในเครือข่ายมีการพบปะกันภายในเครือข่ายในรูปแบบของการพูดคุยกันแบบพี่น้อง เพื่อนฝูง ไม่มีพิธีการ โดยจะมีการนัดพบกันเดือนละ 2-3 ครั้ง ๆ ละ 30-50 นาที มีการทักทายกันถามไถ่ถึงหน้าที่การงาน สภาพร่างกาย สภาพการเงิน และความเป็นอยู่ของสมาชิกในเครือข่าย”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส B 207 เพศ ชาย อายุ 41 ปี, สัมภาษณ์, 22 กรกฎาคม 2560)

ดังนั้น จากข้อมูลที่พบทำให้ทราบว่า ลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมภายในเครือข่ายของผู้ค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย มีลักษณะสมาชิกในกลุ่มหรือในเครือข่ายมีความใกล้ชิดกันในรูปแบบเพื่อนที่คบกันมานาน ซึ่งเพื่อนแต่ละคนจะอยู่คนละหมู่บ้านหรืออยู่คนละชุมชนเป็นส่วนใหญ่ มีการดำเนินงานเป็นระบบ เป็นขั้นเป็นตอน แบ่งหน้าที่กันชัดเจน จะไม่ก้าวก่ายหน้าที่กัน จะได้รับผลประโยชน์เป็นงวดงานไป การแบ่งปันอยู่ที่ความเสี่ยงหรือความยากง่ายของงานที่ได้รับมอบหมาย จะยอมรับในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้รับ เพราะมีการตกลงกันก่อนที่จะลงมือทำงาน ไม่มีการเอาเปรียบ โดยจะได้รับเมื่อทำงานเสร็จในเครือข่ายไม่มีการเอาเปรียบกันเพราะตกลงผลประโยชน์เป็นที่พอใจทั้งสองฝ่ายแล้ว

4. กระบวนการสร้างเครือข่าย

เป็นกระบวนการสร้างเครือข่ายในกระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย เป็นการสร้างเครือข่ายในกระบวนการค้ายาเสพติดที่เป็นขั้นตอนมีการประสานงานและสร้างความสัมพันธ์กันจนมีเครือข่ายเกิดขึ้น การดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายเป็นขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมจนทำให้ผู้เสพตกเป็นเหยื่อของการค้ายาเสพติดในกระบวนการค้ายาเสพติด ตลอดจนถึงการพัฒนาเครือข่ายในกระบวนการค้ายาเสพติดไปจนถึงการขยายเครือข่าย

ในที่สุดซึ่งประกอบด้วย การสร้างเครือข่าย การดำเนินกิจกรรมของเครือข่าย การพัฒนาเครือข่าย และการขยายเครือข่ายในกระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ในส่วนนี้ผลการวิจัย พบว่า ผู้ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดส่วนใหญ่ทั้งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ให้ความเห็นไปในทิศทางเดียวกันคือครั้งแรกที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดเริ่มตั้งแต่ตอนเรียนหนังสืออายุประมาณ 14-15 ปี ซึ่งเป็นวัยที่อยากรู้อยากลองเมื่อถูกเพื่อนชักชวนไปเที่ยว ไปลองยาเสพติดโดยคิดว่าเป็นสิ่งที่ทำให้ตนเองมีคอนั้จักในกลุ่มเพื่อนฝูง เป็นคนที่กล้าทำ หลังจากเข้าไปยุ่งเกี่ยวแล้วผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จะถูกใช้หรือให้ดำเนินการเกี่ยวกับยาเสพติด เช่น หาลูกค้าให้ ส่งยาให้ โดยใช้เวลาอันสั้นไม่เกิน 1 ชั่วโมงในการรับและส่งมอบยาเสพติด จะได้ค่าตอบแทนเป็นยาเสพติดบ้าง เป็นเงินบ้าง ผู้ที่ชักชวนให้มาค้ายาเสพติดครั้งแรกคือเพื่อนที่เสพยาด้วยกัน เพราะเห็นแล้วว่าทำงานง่ายได้เงินเร็ว การพัฒนาเครือข่ายผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันคือหากมีการพัฒนาเครือข่ายโดยใช้เทคโนโลยีทางการสื่อสาร เช่น ไลน์ เฟสบุ๊ก สไกป์ วิแชท บีทอร์ก มาใช้จะทำให้เครือข่ายยาเสพติดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จะมีผู้เสพผู้ค้า และเกิดเครือข่ายใหม่ๆขึ้นมาอีกเป็นจำนวนมาก จะเห็นได้จากคำให้สัมภาษณ์ของนักค้ายาเสพติดในด้านกระบวนการสร้างเครือข่าย รหัส A 206 เพศ ชาย อายุ 52 ปี

“ครั้งแรกที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดตอนนั้นอายุประมาณ 14 - 15 ปี เพราะถูกเพื่อนชักจูง โดยที่เพื่อนบอกว่าใช้ยาเสพติดแล้วจะร่ำรวย สดใส เท่แว่ตร้อย่างสนุกสนาน ก็เลยลองแล้วจึงเลิกไม่ได้หลังจากที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดแล้ว ส่วนมากจะเป็นผู้จ่ายเงินซื้อเองมากกว่าจะถูกใช้หรือให้ทำงานส่งยาจะได้ยามาเสพหรือเงินเป็นสิ่งแลกเปลี่ยน”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส A 206 เพศ ชาย อายุ 52 ปี, สัมภาษณ์, 12 กรกฎาคม 2560)

และคำให้สัมภาษณ์ของนักค้ายาเสพติดในด้านกระบวนการสร้างเครือข่าย รหัส A 221 เพศ ชาย อายุ 27 ปี

“เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดตั้งแต่ตอนเป็นวัยรุ่น อายุ 15-16 ปี เข้าอยู่ในกลุ่มเพื่อน ๆ หลังจากเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดแล้ว ถ้าไม่มีเงินซื้อยามาเสพจะรับจ้างส่งยาให้กับผู้ค้ายาเสพติดเพื่อแลกกับยามาเสพ”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส A 221 เพศ ชาย อายุ 27 ปี, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2560)

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2 ซึ่งเป็นบุคลากรของรัฐที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและเจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชน ส่วนใหญ่ให้ความเห็นต่างหรือความเห็นที่ไม่สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลกลุ่ม 1 จะเห็นได้จากคำให้สัมภาษณ์ของบุคลากรของรัฐที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและเจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชน ในด้านกระบวนการสร้างเครือข่าย รหัส B 301 เพศ ชาย อายุ 41 ปี

“จากประสบการณ์ที่ผ่านมาผู้ถูกจับกุมเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดโดยการชักจูงจากเพื่อน รองลงมาเป็นการอยากรู้ อยากลอง เมื่อได้ลองเสพแล้ว จะเพิ่มปริมาณขึ้นเรื่อย ๆ จนไม่มีเงินซื้อ งานการก็ไม่ทำ จึงหันไปค้ายาเสพติดเสียเอง ระยะเวลาที่ผู้ถูกจับกุมตั้งแต่เริ่มลองเสพจนถูกจับกุมส่วนใหญ่ประมาณ 4 ปี ซึ่งถือว่านานพอสมควร สาเหตุที่ไม่ยอมเลิกเพราะการค้ายาเสพติดเป็นงานที่สบาย ได้เงินเร็วและได้ครวละมาก ๆ ด้วย”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส B 301 เพศ ชาย อายุ 41 ปี, สัมภาษณ์, 10 กรกฎาคม 2560)

และคำให้สัมภาษณ์ของบุคลากรของรัฐที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและเจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชนในด้านการกระบวนการสร้างเครือข่าย รหัส B 207 เพศ ชาย อายุ 41 ปี

“การเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดส่วนใหญ่จะเป็นการอยากรู้ อยากลอง โดยมีเพื่อนในกลุ่มที่สนิทกันคอยยุยงส่งเสริม โดยจะเริ่มเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดช่วงอายุ 15 - 16 ปี โดยใช้ระยะเวลาประมาณ 10 - 15 ปีจนกระทั่งถูกจับกุม สาเหตุที่ไม่ยอมเลิกจนมาถูกจับกุมเพราะ ค้าง่ายขายคล่องได้เงินเร็วและจำนวนที่ละมาก ๆ หากมีการพัฒนาเครือข่ายโดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการค้ายาเสพติดจะทำให้เครือข่ายการค้ายาเสพติดขยายวงกว้างขึ้นซึ่งจะเห็นได้ยุคปัจจุบันนี้ มีการนำเอาเทคโนโลยีทางการติดต่อสื่อสารมาใช้ทำให้มีผู้เสพมากขึ้น ผู้ค้ามากขึ้น ผลประโยชน์จะเพิ่มมากขึ้นตามขนาดของเครือข่าย”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส B 207 เพศ ชาย อายุ 41 ปี, สัมภาษณ์, 22 กรกฎาคม 2560)

ดังนั้น จากข้อมูลที่พบทำให้ทราบว่า ครั้งแรกที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดเริ่มตั้งแต่ตอนเรียนหนังสืออายุประมาณ 14-15 ปี ซึ่งเป็นวัยที่อยากรู้อยากลองเมื่อถูกเพื่อนชักชวน หลังจากเข้าไปยุ่งเกี่ยวแล้วจะถูกใช้หรือให้เป็นผู้ส่งยาเสพติดให้กับลูกค้า โดยจะได้ค่าตอบแทนเป็นยาเสพติดหรือเงินสด หากมีการพัฒนาเครือข่ายโดยใช้เทคโนโลยีทางการสื่อสาร เช่น ไลน์ เฟสบุ๊ก สไกป์ วิแชท บีทอร์ค มาใช้จะทำให้เครือข่ายยาเสพติดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จะมีผู้เสพ ผู้ค้า และเกิดเครือข่ายใหม่ ๆ ขึ้นมาอีกเป็นจำนวนมาก

5. ผลงานเครือข่าย

ลักษณะของผลงานของเครือข่ายในกระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ประกอบด้วยลักษณะการต่อรองของเครือข่าย ลักษณะการแบ่งปันผลประโยชน์ของเครือข่าย ในส่วนนี้ผลการวิจัย พบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักได้ให้ข้อมูลว่า การดำเนินงานของเครือข่ายมีการตกลงปรึกษาหารือกัน โดยให้ผู้อาวุโสหรือผู้ที่สมาชิกในกลุ่มให้ความนับถือเป็นผู้เจรจาตกลง โดยมีลักษณะของการเจรจาเพื่อหาข้อยุติ ข้อตกลงเรื่องงาน เรื่องผลประโยชน์ มีการทำงานอย่างเป็นขั้น เป็นตอน จัดหน้าที่ความรับผิดชอบกันทำ ในแต่ละงานสมาชิกในกลุ่มจะได้รับมอบหมายงานที่ไม่ซ้ำกัน โดยที่แต่ละคนจะได้รับผลประโยชน์อาจไม่เท่ากันแล้วแต่ที่จะตกลงกันตามความยากง่ายหรือตามความเสี่ยงต่อการถูกเจ้าหน้าที่ของรัฐจับกุม การแบ่งปันผลประโยชน์นี้ จะมีการตกลงกันก่อนลงมือทำงาน จึงไม่มีการเอาใจเปรียบกัน ต่างคนต่างพอใจในผลประโยชน์ที่ตนเองจะได้รับ โดยผู้ที่เป็นผู้แบ่งปันจะเป็นผู้อาวุโสหรือผู้ที่ให้ความเคารพสูงสุดในกลุ่มหรือในเครือข่ายเป็นผู้แบ่งปัน เมื่อถูกจับกุมตัวผู้ถูกจับจะเจรจาทอรองกับเจ้าหน้าที่ก่อน หากไม่เป็นผลจะจ้างทนายความแก้ต่างแทนตนเอง จะเห็นได้จากคำให้สัมภาษณ์ของนักค้ายาเสพติดในด้านผลงานของเครือข่าย รหัส A 211 เพศ ชาย อายุ 33 ปี

“ในกลุ่มของเรามีเพื่อนที่ไว้ใจได้ยกให้เป็นพี่ใหญ่ในการติดต่อกับลูกค้า การแบ่งผลประโยชน์เขาจะเป็นผู้แบ่งและจัดหน้าที่รับผิดชอบกันไปแล้วแต่ความยากง่ายของงานด้วย ถ้าถูกจับ จะต่อรองกับเจ้าหน้าที่ปล่อยตัวโดยเสนอราคาให้เป็นหลักแสนครับ ถ้าไม่เป็นจะจ้างทนายสู้คดีครับ”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส A 211 เพศ ชาย อายุ 33 ปี, สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2560)

และคำให้สัมภาษณ์ของนักค้ายาเสพติดในด้านผลงานของเครือข่าย รหัส A 209 เพศชาย อายุ 40 ปี

“การทำงานทุกครั้งจะตกลงกันก่อนทำงานครับ แบ่งหน้าที่กัน แบ่งผลประโยชน์กันก่อน ไม่มีการเอาเปรียบกัน ทำงานหน้าที่ไหนหน้าที่มัน พองานเสร็จ รับเงินแล้วแยกย้ายกันไป แล้วค่อย ติดต่อกันหลังจากนั้นอีก 7-15 วันครับ”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส A 209 เพศ ชาย อายุ 40 ปี, สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2560)

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2 ซึ่งเป็นบุคลากรของรัฐที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและเจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชน ส่วนใหญ่ให้ความเห็นที่สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 จะเห็นได้จากคำให้สัมภาษณ์ของบุคลากรของรัฐที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและเจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชน ในด้านผลงานของเครือข่าย รหัส B 503 เพศ ชาย อายุ 50 ปี

“ในการดำเนินงานของเครือข่ายมีการเจรจาการดำเนินงาน โดยการแบ่งหน้าที่กันทำ ซึ่งแต่ละทีมจะมีหน้าที่รับผิดชอบที่ต่างกัน การทำงานจะต่างคนต่างทำ หากมีการเจรจาเพื่อหาข้อตกลง จะใช้ผู้ที่เป็นหัวหน้าเป็นตัวแทนเข้าเจรจา หากสมาชิกในเครือข่ายถูกจับกุม ตัวผู้ถูกจับกุมจะเป็นผู้ต่อรองกับเจ้าหน้าที่รัฐก่อน หากไม่ได้ผล จะให้ญาติติดต่ออีกครั้งหนึ่ง ถ้าไม่ได้ผลอีก จะจ้างทนายแก้ต่างในคดีให้”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส B 503 เพศ ชาย อายุ 50 ปี, สัมภาษณ์, 24 สิงหาคม 2560)

และคำให้สัมภาษณ์ของบุคลากรของรัฐที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและเจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชนในด้านผลงานของเครือข่าย รหัส B 403 เพศ ชาย อายุ 25 ปี

“ในการดำเนินการค้ายาเสพติดของเครือข่ายยาเสพติดจะมีการตกลงหรือการพูดคุยกัน เรื่องลำเลียงยาเสพติดส่งลูกค้าโดยการนัดพบกันเฉพาะผู้อาวุโสในทีมแต่ละทีมเท่านั้นแล้วแต่ละทีมจะกระจายงานให้ลูกทีมปฏิบัติ โดยไม่ก้าวก่ายหน้าที่กันเมื่อสมาชิกในเครือข่ายถูกจับกุมจะให้ตัวผู้ถูกจับกุมเจรจาดูเรื่องก่อน หากไม่ได้ผลจะให้ทนายเป็นผู้ต่อรองและสู้คดีในเรื่องผลประโยชน์ที่แต่ละคนจะได้รับจะอยู่ที่ความยากง่ายของงาน เช่นคนลำเลียงอาจจะได้มากกว่าคนขับรถนำ โดยผู้อาวุโสสูงสุดจะเป็นผู้แบ่งปันให้ได้ตามที่ตกลงกันไว้”

(ผู้ให้ข้อมูล รหัส B 403 เพศ ชาย อายุ 25 ปี, สัมภาษณ์, 22 สิงหาคม 2560)

จากข้อมูลที่พบทำให้ทราบว่า ลักษณะของผลงานของเครือข่ายในกระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย มีการดำเนินงานของเครือข่ายที่มีการตกลงปรึกษาหารือกัน โดยให้ผู้อาวุโสหรือผู้ที่สมาชิกในกลุ่มให้ความนับถือเป็นผู้เจรจาตกลงเพื่อหาข้อยุติ ข้อตกลงเรื่องงาน เรื่องผลประโยชน์ มีการทำงานอย่างเป็นขั้น เป็นตอน โดยแต่ละคนจะได้รับผลประโยชน์อาจไม่เท่ากัน แล้วแต่ที่จะตกลงกันตามความยากง่ายหรือตามความเสี่ยงของงานที่ได้รับ การแบ่งปันผลประโยชน์นี้จะมีการตกลงกันก่อนลงมือทำงาน จึงไม่มีการเอาใจเปรียบกัน ต่างคนต่างพอใจในผลประโยชน์ที่ตนเองจะได้รับ ผู้อาวุโสหรือผู้ที่ให้ความเคารพสูงสุดในกลุ่มหรือในเครือข่ายเป็นผู้แบ่งปัน เมื่อถูกจับกุมตัวผู้ถูกจับจะเจรจาทอรองกับเจ้าหน้าที่ก่อน หากไม่เป็นผลจะจ้างทนายความแก้ต่างแทนตนเอง

ดังนั้น เครือข่ายการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย จากข้อมูลที่พบทำให้ทราบว่า ลักษณะองค์ประกอบของเครือข่ายในกระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย มีคุณลักษณะที่ประกอบด้วยเพศชาย อายุประมาณ 25 – 35 ปี มีสัญชาติไทย การศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีอาชีพรับจ้าง ภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและไม่มีภาระหนี้สิน ฐานะทางครอบครัวพออยู่ พอกิน ไม่ยากจนขั้นแค้น ถูกดำเนินคดีถึงที่สุดแล้วตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ที่รับค่าจ้างหรือมีรายได้เป็นรายวันต่ำสุดวันละ 200 บาท และสูงสุดวันละ 530 บาท จึงให้มีรายได้ส่วนบุคคลน้อยและไม่แน่นอน โดยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ผู้ค้ายาเสพติดส่วนใหญ่ไม่มีภาระหนี้สิน การคัดเลือกสมาชิกเข้าร่วมเครือข่ายโดยมีวิธีการเลือกจากลักษณะนิสัย เช่น ชื่อสัตย์ ไม่เห็นแก่ตัว เป็นคนจริงจัง ไม่คิดคดโกง โดยมีความไว้เนื้อเชื่อใจกัน ส่วนใหญ่จะรู้จักกันมาก่อน โดยเป้าหมายสูงสุดของเครือข่ายหรือของสมาชิกทุกคนคือ เงิน ในการทำงานจะแบ่งกันเป็นทีม ทีมละหน้าที่ เมื่อมีการมอบหมายงานในเครือข่ายให้กับสมาชิกแล้ว สมาชิกจะปฏิบัติงานตามคำสั่งและไม่ทำนอกคำสั่ง ส่วนของกฎหมาย กติกาของเครือข่ายสมาชิกแต่ละคนย่อมรู้ว่ากฎหมาย กติกา มีอะไรบ้างเมื่อฝ่าฝืนจะต้องถูกลงโทษ หากลงโทษสมาชิกที่ฝ่าฝืนไม่ได้ จะไปทำร้ายคนในครอบครัวของสมาชิกรายนั้น เช่น ถูกทำร้ายร่างกาย ถูกฆ่าตัดตอน หรือทำร้ายคนในครอบครัว ซึ่งส่วนใหญ่แล้วสมาชิกจะไม่ฝ่าฝืนกฎหมาย กติกา

เพราะบทลงโทษมีความเด็ดขาดมาก จำนวนสมาชิกในกลุ่มที่เป็นผู้ค้าจะมีไม่มากประมาณ 5-6 คน เท่านั้น

สมาชิกในเครือข่ายส่วนใหญ่จะมีความสัมพันธ์กันในรูปแบบเพื่อนที่คบหากันมานาน โดยมีลักษณะการแนะนำเพื่อนสู่เพื่อนจะเน้นไปที่บุคคลที่มีพฤติกรรมเสพยาเสพติดและมีคุณสมบัติตามที่เครือข่ายต้องการ ภายในกลุ่มจะมีการติดต่อประสานงานกันอยู่เสมอ โดยการนัดพบปะกันเดือนละ 1-2 ครั้ง แต่ละครั้งจะใช้เวลาประมาณ 30 นาที – 1 ชั่วโมง ในการติดต่อสื่อสารจะใช้โทรศัพท์มือถือเป็นหลักเพราะรวดเร็ว สะดวกและง่ายต่อการประสานงาน ส่วนในเรื่องของตำแหน่งของบุคคลในเครือข่าย ความหนาแน่นและความเกี่ยวพันภายในเครือข่ายและความเท่าเทียมกันของความสัมพันธ์ ผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่ให้ความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ลักษณะการแสดงออกต่อกันภายในเครือข่ายในระดับของความสัมพันธ์เป็นแบบเพื่อนที่สนิทและคบกันมานาน การแสดงสถานภาพที่เหนือกว่าและต่ำกว่ากันในเครือข่ายเป็นแบบนับถือกันตามอาวุโสหรือความน่าเชื่อถือในบุคลิกภาพของแต่ละคน ผู้อาวุโสเหล่านี้จะเป็นผู้กำหนดวางแผนงาน แบ่งงาน แบ่งหน้าที่ตลอดจนถึงแบ่งปันผลประโยชน์ให้แก่สมาชิกในกลุ่มของตน ด้านความหนาแน่นและความเกี่ยวพันภายในเครือข่ายมีการเข้าถึงกันและส่งข้อมูลระหว่างกันของสมาชิกมีลักษณะการแสดงออกต่อกันในระดับของความสัมพันธ์อย่างเห็นได้ชัด ในรูปแบบความสัมพันธ์แนวตั้งคือความสามารถในการเป็นผู้กำหนดกรอบในการดำเนินงานของเครือข่ายและความสัมพันธ์ในแนวนอน คือ ต่างคนต่างดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งมีระดับของความสัมพันธ์ระหว่างกันของนักค้ายาเสพติดและผู้เสพ (เหยื่อ) เป็นแบบรุ่นพี่ รุ่นน้อง

ลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมภายในเครือข่ายของผู้ค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย มีลักษณะสมาชิกในกลุ่มหรือในเครือข่ายมีความใกล้ชิดกันในรูปแบบเพื่อนที่คบกันมานาน ซึ่งเพื่อนแต่ละคนจะอยู่คนละหมู่บ้านหรืออยู่คนละชุมชนเป็นส่วนใหญ่ มีการดำเนินงานเป็นระบบ เป็นขั้นเป็นตอน แบ่งหน้าที่กันชัดเจน จะไม่ก้าวก่ายหน้าที่กัน จะได้รับผลประโยชน์เป็นงวดงานไป การแบ่งปันอยู่ที่ความเสี่ยงหรือความยากง่ายของงานที่ได้รับมอบหมาย จะยอมรับในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้รับเพราะมีการตกลงกันก่อนที่จะลงมือทำงาน ไม่มีการเอารัดเอาเปรียบ โดยจะได้รับเมื่อทำงานเสร็จ ในเครือข่ายไม่มีการเอารัดเอาเปรียบกันเพราะตกลงผลประโยชน์เป็นที่พอใจทั้งสองฝ่ายแล้ว ส่วนครั้งแรกที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

เริ่มตั้งแต่ตอนเรียนหนังสืออายุประมาณ 14-15 ปี ซึ่งเป็นวัยที่อยากรู้อยากลองเมื่อถูกเพื่อนชักชวน หลังจากเข้าไปยุ่งเกี่ยวแล้วจะถูกใช้หรือให้เป็นผู้ส่งยาเสพติดให้กับลูกค้า โดยจะได้ค่าตอบแทนเป็น ยาเสพติดหรือเงินสด หากมีการพัฒนาเครือข่ายโดยใช้เทคโนโลยีทางการสื่อสาร เช่น ไลน์ เฟสบุ๊ก สไกป์ วิแชท บีทอล์ก มาใช้จะทำให้เครือข่ายยาเสพติดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จะมีผู้เสพ ผู้ค้า และเกิด เครือข่ายใหม่ ๆ ขึ้นมาอีกเป็นจำนวนมาก

ทางด้านลักษณะผลงานของเครือข่ายในกระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือ ตอนบนของประเทศไทย มีการดำเนินงานของเครือข่ายที่มีการตกลงปรึกษาหารือกัน โดยให้ ผู้อาวุโสหรือผู้ที่สมาชิกในกลุ่มให้ความนับถือเป็นผู้เจรจาตกลง เพื่อหาข้อยุติ ข้อตกลงเรื่องงาน เรื่องผลประโยชน์ มีการทำงานอย่างเป็นขั้น เป็นตอน โดยแต่ละคนจะได้รับผลประโยชน์อาจ ไม่เท่ากัน แล้วแต่ที่จะตกลงกันตามความยากง่ายหรือตามความเสี่ยงของงานที่ได้รับ การแบ่งปัน ผลประโยชน์นี้จะมีการตกลงกันก่อนลงมือทำงาน จึงไม่มีการเอาเปรียบกัน ต่างคนต่างพอใจ ในผลประโยชน์ที่ตนเองจะได้รับ ผู้อาวุโสหรือผู้ที่ให้ความเคารพสูงสุดในกลุ่มหรือในเครือข่ายเป็น ผู้แบ่งปัน เมื่อถูกจับกุมตัวผู้ถูกจับจะเจรจาท่องกับเจ้าหน้าที่ก่อน หากไม่เป็นผลจะจ้างทนายความ แก่ต่างแทนตนเอง

6.2 รูปแบบกระบวนการค้ายาเสพติดเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แบบแผนความสัมพันธ์ (Pattern Forming) ของเครือข่ายการค้ายาเสพติด ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย โดยการหาความเชื่อมโยงของความหมายระหว่าง กลุ่ม หัวข้อ และสรุปแนวคิดต่างๆ เพื่อให้ได้รูปแบบความสัมพันธ์ (Pattern) ของเครือข่ายการค้า ยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยนั้น ครอบคลุมประเด็นองค์ประกอบลักษณะ ความสัมพันธ์ ซึ่งประกอบไปด้วยองค์ประกอบของเครือข่าย ลักษณะของโครงสร้างความสัมพันธ์ ทางสังคมของเครือข่าย ลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมภายในเครือข่าย กระบวนการสร้าง เครือข่าย และผลงานของเครือข่ายการค้ายาเสพติด ในกระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย อันประกอบไปด้วย 2 รูปแบบ ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบเครือข่ายการค้ายาเสพติดที่ใช้สารตั้งต้นจากประเทศเพื่อนบ้านซึ่งอยู่ทางตอนเหนือของประเทศไทย

ภายใต้บริบทเครือข่ายการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ที่ประเทศไทยเป็นประเทศทางผ่านและในขณะเดียวกันยังเป็นประเทศปลายทางด้วยนั้น ในการผลิตยาเสพติดต้องอาศัยสารตั้งต้นที่จะใช้ผลิต กลุ่มผู้ผลิตจึงต้องใช้สารตั้งต้นที่มาจากประเทศเพื่อนบ้านซึ่งอยู่ทางตอนเหนือของประเทศไทย โดยการลักลอบขนสารตั้งต้นเหล่านั้นมาตามลุ่มแม่น้ำโขง และลักลอบนำขึ้นฝั่งตามแนวชายแดนไทยและแนวชายแดนประเทศเพื่อน แล้วนำไปยังโรงงานผลิตยาเสพติดในเขตพื้นที่ประเทศเพื่อนบ้านและตามแนวชายแดนไทย เพื่อใช้ผลิตยาเสพติด รูปแบบของเครือข่ายการค้ายาเสพติดที่ใช้สารตั้งต้นจากประเทศเพื่อนบ้านซึ่งอยู่ทางตอนเหนือของประเทศไทย มีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1.1 องค์ประกอบของเครือข่าย

1.1.1 เริ่มต้นจากโรงงานผลิตยาเสพติด ในการผลิตยาเสพติดที่ใช้สารตั้งต้นจากประเทศเพื่อนบ้านซึ่งอยู่ทางตอนเหนือของประเทศไทย ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการสั่งซื้อสารตั้งต้นดังกล่าวจะเป็นชนกลุ่มน้อยที่มีอิทธิพลในเขตพื้นที่นั้น ส่วนผู้ที่มีหน้าที่ลำเลียงสารตั้งต้นเข้ามายังโรงงานผลิตจะเป็นกลุ่มชนเผ่าที่คอยรับจ้างลำเลียงยาเสพติด ส่วนผู้ที่มีหน้าที่ผสม ปูรง หรือทำขึ้นรูป จะเป็นผู้ที่มีความรู้ทางการแพทย์หรือทางวิทยาศาสตร์ จะเป็นคนไทยเชื้อชาติไทยที่มีพื้นเพอยู่ในบริเวณพื้นที่นี้ และจะมีคนไทยคอยทำหน้าที่ประสานเรื่องของสิ่งแลกเปลี่ยนกับสารตั้งต้นดังกล่าว จะเห็นได้ว่ามีกลุ่มที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนนี้ถึง 4 กลุ่มคือ กลุ่มผู้สั่งซื้อสารตั้งต้นจะเป็นชนกลุ่มน้อยในพื้นที่โรงงานผลิต กลุ่มชนเผ่าเป็นผู้ลำเลียงสารตั้งต้น กลุ่มคนไทยที่มีพื้นเพอยู่ในพื้นที่ และมีความรู้ทางวิทยาศาสตร์ การแพทย์เป็นผู้ปูรง ผสม ยาเสพติด และกลุ่มคนไทย จะเป็นผู้ประสานและจ่ายค่าสารตั้งต้นดังกล่าว

1.1.2 จากโรงงานผลิตยาเสพติด ถึง เขตพื้นที่ชายแดนต่างประเทศ เมื่อยาเสพติดถูกลำเลียงจากโรงงานผลิตโดยกลุ่มผู้ชนเผ่าในพื้นที่ที่รับจ้างลำเลียงยาเสพติดนำยาเสพติดมาพักไว้ตามจุดพักยาแนวชายแดนต่างประเทศแล้ว และมีกลุ่มคึดอาวูธ คอยคุ้มกันกลุ่มลำเลียงยาเสพติดอีกชั้นหนึ่ง เพื่อมิให้กลุ่มผู้ลำเลียงถูกคัดข่ม โจมตีจากเจ้าหน้าที่ กลุ่มนักค้ายาเสพติดที่มีหน้าที่ดูแลจะเข้าควบคุมยาเสพติดทั้งหมดไว้ โดยกลุ่มนี้จะเป็นชนกลุ่มน้อยในพื้นที่ที่รับหน้าที่ดูแลยาเสพติด

หลังจากนั้นจะทำการนำยาเสพติดมาแบ่งบรรจุเพื่ออำนวยความสะดวกแก่การนับจำนวนและการขนย้าย ซึ่งในส่วนนี้จะประกอบขึ้นด้วยบุคคลเพียง 3 ฝ่าย คือ กลุ่มชนเผ่าที่รับจ้างลำเลียงยาเสพติดมายังชายแดนต่างประเทศ กลุ่มติดอาวุธ คอยคุ้มกัน และกลุ่มชนกลุ่มน้อยที่รับหน้าที่ดูแลและแบ่งบรรจุยาเสพติด

1.1.3 จากเขตพื้นที่ชายแดนต่างประเทศ ถึง ชายแดนประเทศไทย ยาเสพติดเมื่อถูกลำเลียงจากชายแดนต่างประเทศโดยมีกลุ่มชนเผ่ารับจ้างลำเลียงจากจุดดังกล่าวมายังชายแดนประเทศไทย ในระหว่างการลำเลียง จะมีกลุ่มติดอาวุธซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยคอยคุ้มกันกลุ่มชนเผ่าที่รับจ้างลำเลียงอีกชั้นหนึ่งเพื่อสะดวกแก่การลำเลียงไปยังจุดพักยาตามไร่ นาหรือหมู่บ้านตามแนวชายแดนไทย โดยจะมีนักค้ายาเสพติดชายแดนไทยเป็นผู้รับมอบยาเสพติดซึ่งถือว่าเป็นนักค้ายาเสพติดรายใหญ่ แล้วนำมาแบ่งบรรจุ เป็นมัด ๆ ละ 2,000 เม็ด เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การขนย้ายและจำหน่าย ในส่วนนี้จึงประกอบด้วยกลุ่มคนจำนวน 3 ฝ่ายที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กลุ่มชนเผ่ารับจ้างลำเลียงยาเสพติด กลุ่มชนกลุ่มน้อยติดอาวุธคอยคุ้มกันความปลอดภัยของกลุ่มลำเลียงและกลุ่มนักค้ายาเสพติดชายแดนไทยเป็นผู้รับมอบยาเสพติดและแบ่งบรรจุ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การขนย้ายและจำหน่าย

1.1.4 จากชายแดนประเทศไทยเข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศไทย นักค้ายาเสพติดจะใช้รถยนต์เป็นพาหนะในการซุกซ่อนและลำเลียงยาเสพติดซึ่งจะเป็นกลุ่มคนไทยที่มีเชื้อชาติและสัญชาติไทย รถยนต์ที่ใช้จะถูกดัดแปลงสภาพให้มีช่องลับในการซุกซ่อนเพื่อไม่ให้เจ้าหน้าที่ตรวจพบยาเสพติด และจะมีรถนำ รถปิดท้าย ในการลำเลียงยาเสพติดเข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศไทย กลุ่มที่มีหน้าที่นำขบวนคาราวานยาเสพติด จะล่วงหน้าไปก่อนเพื่อค้นหาหากพบด่านตรวจหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ จะแจ้งให้รถยนต์ที่บรรทุกยาเสพติดมา ให้หลบออกนอกเส้นทาง ส่วนรถปิดท้ายเพื่อคอยคุ้มกันความปลอดภัยให้กับรถลำเลียงยาเสพติด จะเห็นได้ว่าการนำยาเสพติดจากแนวชายแดนไทยเข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศไทยนั้น จะประกอบด้วยกลุ่มคน 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ลำเลียงยาเสพติด กลุ่มนำทางล่วงหน้าและกลุ่มปิดท้ายคาราวานยาเสพติด

1.1.5 จากพื้นที่ตอนในของประเทศไทย ถึง ผู้เสพยาเสพติด ยาเสพติดถูกลำเลียงเข้าสู่พื้นที่ตอนใน โดยการนำยาเสพติดไปยังแหล่งพักยาเสพติดตามห้องเช่าหรือคอนโดมิเนียม ซึ่งเป็นของนักค้ายาเสพติดรายกลาง แล้วกระจายไปตามแหล่งชุมชนหรือหมู่บ้านที่มีนักค้ารายย่อยคอยรับยาเสพติด เพื่อไปจำหน่ายให้แก่ผู้เสพต่อไป

1.2 ลักษณะของโครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมของเครือข่าย

1.2.1 เริ่มต้นจากโรงงานผลิตยาเสพติด กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในขั้นตอนนี้จะมีหลายกลุ่มและหลากหลายหน้าที่ความรับผิดชอบ ลักษณะความสัมพันธ์จึงอาศัยความไว้เนื้อเชื่อใจกัน ความสนิทชิดเชื้อซึ่งกันและกัน กลุ่มต่างๆ เหล่านี้ประกอบด้วย ชนกลุ่มน้อยในพื้นที่โรงงานผลิต กลุ่มชนเผ่า กลุ่มคนไทยที่มีพื้นเพอยู่ในพื้นที่และมีความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และกลุ่มคนไทย ลักษณะของโครงสร้างความสัมพันธ์จึงเป็นลักษณะของความไว้เนื้อเชื่อใจกัน ความสัมพันธ์ของกลุ่มคนหนึ่งที่มาทำงานร่วมกัน โดยมีบรรทัดฐานทางสังคมเป็นสิ่งยึดเหนี่ยว โดยถือว่ามีเชื้อชาติ ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมที่ใกล้เคียงกัน

1.2.2 จากโรงงานผลิตยาเสพติด ถึง เขตพื้นที่ชายแดนต่างประเทศ ความสัมพันธ์ทางโครงสร้างทางสังคมของกลุ่มคนในขั้นตอนนี้ ประกอบด้วยกลุ่มชนเผ่าที่รับจ้างลำเลียงยาเสพติด กลุ่มติดอาวุธ และกลุ่มชนกลุ่มน้อยที่รับหน้าที่ดูแลและแบ่งบรรจุยาเสพติด ทั้งสามกลุ่มยังคงมีโครงสร้างความสัมพันธ์กันทางเชื้อชาติ ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมที่ใกล้เคียงกัน

1.2.3 จากเขตพื้นที่ชายแดนต่างประเทศ ถึง ชายแดนประเทศไทย ลักษณะของความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดชายแดนไทยและกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดที่เป็นคนไทย มีลักษณะของความใกล้ชิดสนิทสนมกันมานาน ไว้ใจกัน คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกันมาโดยตลอด เป็นการเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน

1.2.4 จากชายแดนประเทศไทยเข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศไทย ลักษณะความสัมพันธ์ของกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดซึ่งเป็นกลุ่มคนไทยทั้งหมด เป็นนักค้ายาเสพติดรายกลาง จะอาศัยความสัมพันธ์กันทางการช่วยเหลือค้ำจุนกันมาก่อนแล้วจึงงูเข้ามาร่วมค้ายาเสพติดกับกลุ่มของผู้ค้ารายกลาง

1.2.5 จากพื้นที่ตอนในของประเทศไทย ถึง ผู้เสพยาเสพติด ลักษณะความสัมพันธ์ของกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดกลุ่มนี้ จัดเป็นผู้ค้ายาเสพติดรายย่อยซึ่งจะนำยาเสพติดส่งต่อไปยังผู้เสพซึ่งเป็นกลุ่มสุดท้ายของกระบวนการทั้งหมด ลักษณะความสัมพันธ์ของกลุ่มนี้จึงเป็นลักษณะความสัมพันธ์ของความเป็นเพื่อนกันมาก่อน

1.3 ลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมภายในเครือข่าย

1.3.1 เริ่มต้นจากโรงงานผลิตยาเสพติด ลักษณะของความสัมพันธ์ทางสังคมเป็นไปในลักษณะของการอาศัยความไว้นื้อเชื่อใจกัน ความสนิทชิดเชื้อซึ่งกันและกันความสัมพันธ์ของกลุ่มคนหนึ่งที่มาทำงานร่วมกัน โดยมีบรรทัดฐานทางสังคมเป็นสิ่งยึดเหนี่ยว โดยถือว่ามีเชื้อชาติ ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมที่ใกล้เคียงกัน

1.3.2 จากโรงงานผลิตยาเสพติด ถึง เขตพื้นที่ชายแดนต่างประเทศ กลุ่มคนเหล่านี้มีลักษณะความสัมพันธ์กันทางเชื้อชาติ ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมที่ใกล้เคียงกัน จึงสามารถทำงานร่วมกันได้ เพราะจะรู้พื้นฐานทางความเชื่อของแต่ละกลุ่มได้

1.3.3 จากเขตพื้นที่ชายแดนต่างประเทศ ถึง ชายแดนประเทศไทย จะเห็นได้ว่าในส่วนี้ ยาเสพติดถูกลำเลียงมายังชายแดนประเทศไทยแล้ว จึงมีคนไทยเข้าร่วมทำงานกับกลุ่มคนเหล่านี้ ความสัมพันธ์กันจึงมีลักษณะของความใกล้ชิดสนิทสนมกันมานาน ไว้วางใจกัน คอยช่วยเหลือเกื้อหนุนซึ่งกันและกันมาโดยตลอด

1.3.4 จากชายแดนประเทศไทยเข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศไทย ลักษณะของความสัมพันธ์มีลักษณะเป็นการอาศัยความสัมพันธ์อันเพื่อน ที่คบค้าสมาคมกันมานาน มีการช่วยเหลือค้ำจุนกันมาก่อนแล้วชักจูงเข้ามาร่วมค้ายาเสพติด

1.3.5 จากพื้นที่ตอนในของประเทศไทย ถึง ผู้เสพยาเสพติด ในส่วนนี้จะมีลักษณะความสัมพันธ์กัน โดยมีความสนิทสนมกันในชุมชนหรือในหมู่บ้าน ที่เคยทำงานร่วมกัน ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน รู้จักมักคุ้นกันและเป็นที่ไว้นื้อเชื่อใจซึ่งกันและกัน

1.4 กระบวนการสร้างเครือข่าย

1.4.1 เริ่มต้นจากโรงงานผลิตยาเสพติด เป็นการเชื่อมโยงของกลุ่มคนหรือกลุ่มองค์กรที่สมัครใจร่วมทำงานด้วยกัน จะเห็นได้ว่ามีกลุ่มที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนนี้ถึง 4 กลุ่ม โดยมีความเชื่อมโยงกันจากกลุ่มผู้สั่งซื้อสารตั้งต้นจากประเทศจีนซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยเมื่อมีการสั่งซื้อแล้ว มีการนัดหมายโดยกลุ่มคนไทยเพื่อประสานงานจ่ายค่าสารตั้งต้นดังกล่าว เมื่อตกลงเรียบร้อยแล้ว จะเป็นหน้าที่ของกลุ่มผู้ลำเลียงสารตั้งต้น ซึ่งเป็นกลุ่มชนเผ่าที่มีหน้าที่รับจ้างขนสารตั้งต้นมายังโรงงานผลิตยาเสพติด เมื่อมาถึงโรงงานผลิตยาเสพติดกลุ่มคนไทยที่มีพื้นเพอยู่พื้นที่ที่มีความรู้ทางการแพทย์หรือทางวิทยาศาสตร์จะเป็นผู้กำหนดส่วนผสมเพื่อให้ได้ยาเสพติดตามที่ต้องการ

1.3.2 จากโรงงานผลิตยาเสพติด ถึง เขตพื้นที่ชายแดนต่างประเทศ กลุ่มคนเหล่านี้จะผลานงานกันเป็นทีม มีความเชื่อมโยงกัน ส่งต่องานกันเป็นทอด เมื่อโรงงานผลิตยาเสพติดได้ตามจำนวนที่ต้องการแล้วกลุ่มชนเผ่าที่รับจ้างลำเลียงยาเสพติดมายังชายแดนต่างประเทศ จะนำยาเสพติดใส่เป้สะพายเดินลัดเลาะตามป่าเขา เพื่อเข้าสู่ชายแดนต่างประเทศ โดยมีกลุ่มติดอาวุธคอยคุ้มกัน เมื่อกลุ่มลำเลียงยาเสพติดได้นำยาเสพติดมาถึงชายแดนประเทศเพื่อนบ้านแล้ว จึงนำเข้าไปไว้ยังจุดพักยาตามหมู่บ้านชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน และจะมีกลุ่มชนกลุ่มน้อยที่รับหน้าที่ดูแลและแบ่งบรรจุยาเสพติดเพื่อรอเวลานำยาเสพติดมายังชายแดนประเทศไทย

1.3.3 จากเขตพื้นที่ชายแดนต่างประเทศ ถึง ชายแดนประเทศไทย เมื่อยาเสพติดถูกลำเลียงมาชายแดนประเทศไทย การเชื่อมโยงของกลุ่มคนเหล่านี้ จึงเริ่มจากกลุ่มชนเผ่าจะเป็นผู้รับจ้างลำเลียงยาเสพติด โดยการนำยาเสพติดใส่เป้ สะพายเดินข้ามป่าเขา ลัดเลาะไปตามแนวชายแดน เข้าสู่ชายแดนประเทศไทย โดยมีกลุ่มกองกำลังติดอาวุธของชนกลุ่มน้อย คอยคุ้มกันกองคาราวานลำเลียงยาเสพติดให้ถึงจุดหมาย โดยนำยาเสพติดไปวางไว้ตามจุดพักยาชายแดนประเทศไทย หลังจากนั้นจะมีกลุ่มนักค้ายาเสพติดชายแดนประเทศไทยนำยาเสพติดเหล่านั้นมาแบ่งบรรจุ เพื่ออำนวยความสะดวกของยาเสพติดและอำนวยความสะดวก และการลำเลียงยาเสพติดเข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศไทย

1.3.4 จากชายแดนประเทศไทยเข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศไทย ยาเสพติดจะถูกลำเลียงมายังจุดพักยาตามห้องเช่า คอนโดมิเนียม ที่อยู่ในเขตเมือง โดยมีลักษณะของการเชื่อมโยงกัน จากกลุ่มผู้ลำเลียงยาเสพติดที่ซุกซ่อนยาเสพติดมากับรถยนต์ที่ดัดแปลงสภาพเพื่อใช้ซุกซ่อนและลำเลียงยาเสพติดเข้าสู่พื้นที่ชั้นในของประเทศ ในขณะที่กำลังลำเลียงยาเสพติดจะมีกลุ่มนำทางล่องหน้าเพื่อดูความเคลื่อนไหวของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หากมีการตั้งด่านหรือจุดตรวจจุดสกัด กลุ่มรถนำทางจะแจ้งให้รถลำเลียงยาเสพติดหลบหลีกเส้นทางดังกล่าว และกลุ่มปิดท้ายรถยนต์ลำเลียงยาเสพติด จะคอยคุ้มกันความปลอดภัยอีกชั้นหนึ่ง จนรถยนต์ที่ลำเลียงยาเสพติดเข้าสู่จุดพักยาเสพติดในพื้นที่ตอนในของประเทศไทย

1.3.5 จากพื้นที่ตอนในของประเทศไทย ถึง ผู้เสพยาเสพติด จะเห็นได้ว่าขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ยาเสพติดจะถึงมือผู้เสพยาเสพติด การเชื่อมโยงของเครือข่ายในจุดนี้จึงเป็นการเชื่อมโยงจากกลุ่มนักค้ารายกลางที่รับยาเสพติดมาจากนักค้ารายใหญ่ แล้วนำมาแบ่งบรรจุให้มี

ปริมาณที่เล็กลง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การจำหน่าย แล้วนายยาเสพติดติดค้างกล่าวส่งให้กับนักค้ารายย่อยซึ่งอยู่ตามชุมชนหรือตามหมู่บ้าน เพื่อรอให้ลูกค้าซึ่งเป็นผู้เสพยาเสพติดมาซื้อจากนักค้ารายย่อย ซึ่งเป็นจุดสุดท้ายของเส้นทางยาเสพติด

1.5 ผลงานเครือข่าย

1.5.1 เริ่มต้นจากโรงงานผลิตยาเสพติด จะเห็นได้ว่าการผลิตยาเสพติดผู้ที่มีอำนาจสูงสุดในการตัดสินใจและการแบ่งปันผลประโยชน์ขึ้นอยู่กับกลุ่มของชนกลุ่มน้อยที่คุมพื้นที่โรงงานผลิตและเป็นผู้สั่งซื้อสารตั้งต้นจากประเทศจีน หลังจากที่มีการผลสมยาเสพติดและขึ้นรูปเรียบร้อยแล้ว จะมีลูกค้ามาสั่งซื้อยาเสพติดและยอมได้รับสิ่งแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ซึ่งกันและกันในการแบ่งปันผลประโยชน์จึงเป็นตามสัดส่วนของความเสียหายในการทำงานแต่ละครั้งว่ากลุ่มไหนควรได้กี่เปอร์เซ็นต์ ผู้มีอำนาจในการแบ่งปันผลประโยชน์ยอมตกเป็นของชนกลุ่มน้อยที่เป็นกลุ่มที่สั่งซื้อสารตั้งต้นและเป็นผู้มีอิทธิพลในพื้นที่โรงงานผลิตนั่นเอง

1.5.2 จากโรงงานผลิตยาเสพติด ถึง เขตพื้นที่ชายแดนต่างประเทศ เมื่อยาเสพติดถูกลำเลียงจากโรงงานผลิตมาถึงพื้นที่ชายแดนต่างประเทศ การแบ่งปันผลประโยชน์ ขึ้นอยู่กับความเสียหายของงานเช่นเดียวกัน แต่ละกลุ่มในเครือข่ายจะได้รับส่วนแบ่งที่ไม่เท่ากัน โดยผู้ที่มีอำนาจในขั้นตอนนี้ยังคงเป็นชนกลุ่มน้อยเจ้าของพื้นที่และเป็นผู้ครอบครองยาเสพติดมาตั้งแต่เริ่มต้น

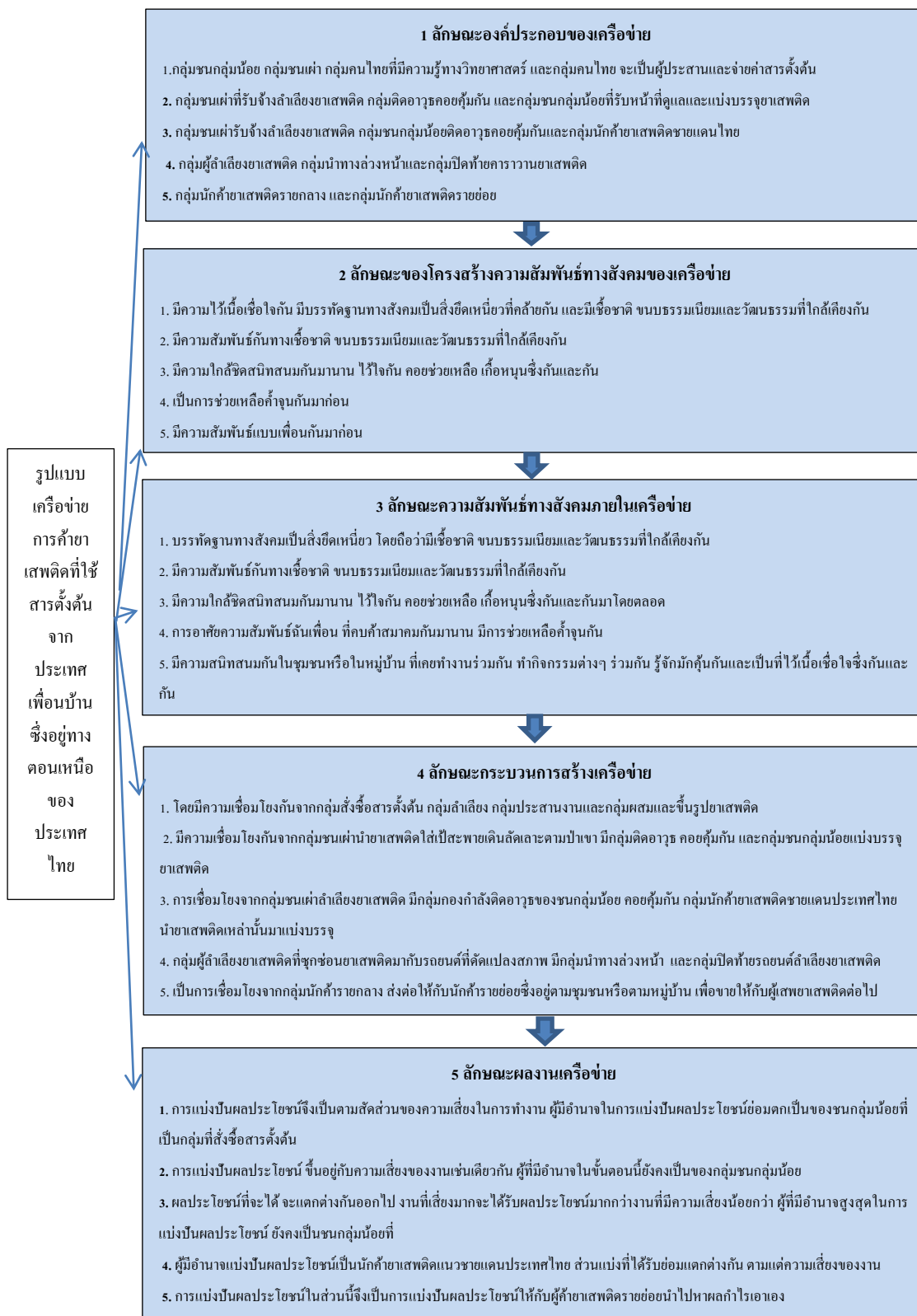
1.5.3 จากเขตพื้นที่ชายแดนต่างประเทศ ถึง ชายแดนประเทศไทย การไหลทะลักของยาเสพติดจากชายแดนต่างประเทศ เล็ดรอดเข้ามาถึงชายแดนประเทศไทย กลุ่มผู้ค้ายาเสพติดจะนำยาเสพติดไปยังจุดพักยาตามที่ตั้งต่าง ๆ และเมื่อมีการส่งมอบและรับมอบยาเสพติดแล้ว ผลประโยชน์ที่จะได้ จะแตกต่างกันออกไปตามความยากง่ายของงาน งานที่เสี่ยงมากจะได้รับผลประโยชน์มากกว่างานที่มีความเสี่ยงน้อยกว่า ผู้ที่มีอำนาจสูงสุดในการแบ่งปันผลประโยชน์ในขั้นตอนนี้ ยังคงเป็นชนกลุ่มน้อยที่ครอบครองยาเสพติดมาตั้งแต่ต้น

1.5.4 จากชายแดนประเทศไทยเข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศไทย เมื่อยาเสพติดถูกลำเลียงมาถึงชายแดนประเทศไทย กลุ่มผู้ครอบครองยาเสพติดจะนำยาเสพติดมาส่งให้กับผู้สั่งซื้อ ซึ่งเป็นนักค้ายาเสพติดชายแดนประเทศไทย และการลำเลียงยาเสพติดเข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศไทยโดยผ่านกระบวนการเครือข่ายจนถึงจุดพักยาเสพติดที่อยู่พื้นที่ตอนในของประเทศไทย ในส่วนนี้ ผู้มีอำนาจแบ่งปันผลประโยชน์ให้แก่กลุ่มที่ทำงานกลุ่มต่าง ๆ ก็ือนักค้ายาเสพติดแนว

ชายแดนประเทศไทย ส่วนแบ่งที่จะได้รับย่อมแตกต่างกันเหมือนขั้นตอนอื่น ๆ ตามแต่ความเสี่ยงของงานที่กลุ่มได้รับมา

1.5.5 จากพื้นที่ตอนในของประเทศไทย ถึง ผู้เสพยาเสพติด เมื่อยาเสพติดถูกลำเลียงเข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศไทยแล้ว การกระจายยาเสพติดไปยังผู้เสพ ถูกกระจายออกไปในวงกว้าง ซึ่งจะมีผู้ค้ายาเสพติดรายย่อยจะมารับเอายาเสพติดไปจำหน่าย การแบ่งปันผลประโยชน์ในส่วนนี้จึงเป็นการแบ่งปันผลประโยชน์ให้กับผู้ค้ายาเสพติดรายย่อยนำไปหาผลกำไรเอาเอง เช่น รับมาจากผู้ค้ารายกลาง 1 ถุง ๆ ละ 200 เม็ด ราคา 16,000 บาท ผู้ค้ารายย่อยจะนำมาแบ่งขายให้ผู้เสพอีกทอดหนึ่งโดยขายในราคาปลีกเม็ดละ 180-200 บาท หรือขายเป็นสาย ๆ ละ 10 เม็ด ราคาสายละ 1,500 บาท เป็นต้น

ดังนั้น ภายใต้บริบทของเครือข่ายการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย กลุ่มผู้ผลิตที่ใช้สารตั้งต้นมาจากประเทศเพื่อนบ้านซึ่งอยู่ทางตอนเหนือของประเทศไทย มีองค์ประกอบ 5 ขั้นตอนตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น จึงมีรูปแบบเครือข่ายกระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ตามภาพที่ 6.1

ภาพที่ 6.1 รูปแบบเครือข่ายการค้ายาเสพติดที่ใช้สารตั้งต้นจากประเทศเพื่อนบ้านซึ่งอยู่ทางตอนเหนือของประเทศไทย

2. รูปแบบเครือข่ายการค้ายาเสพติดที่ใช้สารตั้งต้นสกัดจากยาแก้ไอ ยาแก้หวัด

รูปแบบของเครือข่ายการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ที่ใช้สารตั้งต้นสกัดจากยาแก้ไอ ยาแก้ปวด เป็นการนำยาทั้ง 2 ชนิดนี้ไปบดผสมทำยาเสพติด ประเภทยาบ้า ยาไอซ์ แทนเม็ดแอมเฟตามีนหรือสารตั้งต้นชนิดอื่น ๆ โดยไม่ต้องลงทุนมาก รูปแบบของเครือข่ายการค้ายาเสพติดที่ใช้สารตั้งต้นสกัดจากยาแก้ไอ ยาแก้ปวด มีประกอบ ดังต่อไปนี้

2.1 องค์ประกอบของเครือข่าย

2.1.1 เริ่มต้นจากโรงงานผลิตยาเสพติด กลุ่มคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิต ยาเสพติดที่ใช้สารตั้งต้นจากยาแก้ไอ ยาแก้หวัด จะเป็นกลุ่มชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ต่างประเทศ สั่งซื้อยาแก้ปวด ยาแก้ไอจากประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มคนไทยที่มี หน้าทีล้าเถียงยาแก้ไอ ยาแก้ปวด ไปส่งยังพื้นที่ชายแดนประเทศไทย เมื่อถึงชายแดนแล้วจะมีกลุ่ม ชนเผ่า เป็นกลุ่มที่มีหน้าที่รับช่วงล้าเถียงจากชายแดนประเทศไทย ไปยังโรงงานผลิตยาเสพติดอีก ทอดหนึ่ง และกลุ่มคนไทยที่มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ นำยาแก้ไอ ยาแก้ปวด มาแยกเอา สารที่มีชื่อว่า สารซูโดอีเฟดริน เพื่อใช้เป็นสารตั้งต้น และเป็นกลุ่มเดียวกันที่มีหน้าที่ในการขึ้นรูป ยาเสพติดที่ผลิตออกมา

2.1.2 จากโรงงานผลิตยาเสพติด ถึง เขตพื้นที่ชายแดนต่างประเทศ เมื่อโรงงานผลิตยาเสพติดและขึ้นรูปเรียบร้อยแล้ว จึงนำยาเสพติดที่ผลิตได้ ล้าเถียงไปยังเขตพื้นที่ ชายแดนต่างประเทศ ซึ่งกลุ่มชนเผ่าจะเป็นกลุ่มรับจ้างขนยาเสพติดไปยังแหล่งพักยาเสพติดที่อยู่ ตามหมู่บ้านเขตพื้นที่ชายแดนต่างประเทศ

2.1.3 จากเขตพื้นที่ชายแดนต่างประเทศ ถึง ชายแดนประเทศไทย ยาเสพติดถูก ล้าเถียงมาไว้ตามแหล่งพักยาในหมู่บ้านเขตพื้นที่แนวชายแดนต่างประเทศแล้ว กลุ่มชนเผ่าอีกกลุ่ม หนึ่งซึ่งมีหน้าที่รับจ้างขนยาเสพติดจากเขตพื้นที่แนวชายแดนต่างประเทศมายังแนวชายแดน ประเทศไทย โดยมีกลุ่มติดอาวุธคอยคุ้มกันขบวนยาเสพติดเพื่อให้ถึงจุดหมายโดยปลอดภัย

2.1.4 จากชายแดนประเทศไทยเข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศไทย จะเห็นได้ว่า ยาเสพติดถูกล้าเถียงเข้าสู่พื้นที่ประเทศไทยแล้ว กลุ่มที่มีหน้าที่ล้าเถียงยาเสพติดเข้าสู่พื้นที่ตอนใน ของประเทศไทยจะเป็นกลุ่มคนไทยที่รับจ้างขนยาเสพติด จะมีกลุ่มที่คอยระวังความปลอดภัยให้

2 กลุ่ม คือกลุ่มล่วงหน้าขบวนการยาเสพติด จะเป็นกลุ่มที่ขั้วรถยนต์มาดูแลก่อน ส่วนอีกกลุ่มจะทำหน้าที่ปิดท้าย เพื่อดูแลความปลอดภัยให้กับรถยนต์ที่ลำเลียงยาเสพติด

2.1.5 จากพื้นที่ตอนในของประเทศไทย ถึง ผู้เสพยาเสพติด เมื่อยาเสพติดถูกนำมาพักไว้ตาม ห้องเช่าในเมืองแล้ว กลุ่มพ่อค้ารายกลางจะนำยาเสพติดมาแบ่งบรรจุใหม่ให้เล็กลง แล้วส่งต่อไปยังกลุ่มพ่อค้ารายย่อย หลังจากนั้นกลุ่มพ่อค้ารายย่อยจะนำยาเสพติดออกขายให้กับกลุ่มผู้เสพ ตามลำดับ

2.2 ลักษณะของโครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมของเครือข่าย

2.2.1 เริ่มต้นจากโรงงานผลิตยาเสพติด ลักษณะความสัมพันธ์อาศัยความไว้เนื้อเชื่อใจกัน ความสนิทสนมกัน โดยถือว่ามีเชื้อชาติ ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมที่ใกล้เคียงกัน

2.2.2 จากโรงงานผลิตยาเสพติด ถึง เขตพื้นที่ชายแดนต่างประเทศ ความสัมพันธ์ยังคงมีโครงสร้างความสัมพันธ์กันทางเชื้อชาติ ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมที่ใกล้เคียงกัน

2.2.3 จากเขตพื้นที่ชายแดนต่างประเทศ ถึง ชายแดนประเทศไทย ลักษณะของความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด จะมีความใกล้ชิดสนิทสนมกันมานาน ไว้ใจกัน คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกันมาโดยตลอด เป็นการเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน

2.2.4 จากชายแดนประเทศไทยเข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศไทย ลักษณะความสัมพันธ์ของกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดซึ่งเป็นกลุ่มคนไทยทั้งหมด จะอาศัยความสัมพันธ์กันทางด้านการช่วยเหลือค้ำจุนกันมาก่อน การนับถือผู้ใหญ่ ผู้เฒ่าผู้แก่มาก่อนมาเป็นเวลายาวนาน

2.2.5 จากพื้นที่ตอนในของประเทศไทย ถึง ผู้เสพยาเสพติด ลักษณะความสัมพันธ์ของกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดกลุ่มนี้ เป็นลักษณะความสัมพันธ์ของความเป็นเพื่อนกันมาก่อน

2.3 ลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมภายในเครือข่าย

2.3.1 เริ่มต้นจากโรงงานผลิตยาเสพติด ลักษณะของความสัมพันธ์ทางสังคมเป็นไปในลักษณะของการมีบรรทัดฐานทางสังคมเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวที่คล้ายคลึงกัน โดยถือว่ามีเชื้อชาติ ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมที่ใกล้เคียงกัน

2.3.2 จากโรงงานผลิตยาเสพติด ถึง เขตพื้นที่ชายแดนต่างประเทศ มีลักษณะความสัมพันธ์กันทางเชื้อชาติ ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมที่ใกล้เคียงกัน จึงสามารถทำงานร่วมกันได้ เพราะจะรู้พื้นฐานทางความเชื่อของแต่ละกลุ่มได้

2.3.3 จากเขตพื้นที่ชายแดนต่างประเทศ ถึง ชายแดนประเทศไทย กลุ่มคนเหล่านี้ มีลักษณะของความใกล้ชิดสนิทสนมกันมานาน ใฝ่ใจกัน คอยช่วยเหลือ เกื้อหนุนซึ่งกันและกันมา โดยตลอด

2.3.4 จากชายแดนประเทศไทยเข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศไทย มีลักษณะ ที่อาศัยความสัมพันธ์อันเพื่อน ที่คบค้าสมาคมกันมานาน มีการช่วยเหลือค้ำจุนกันมาก่อน

2.3.5 จากพื้นที่ตอนในของประเทศไทย ถึง ผู้เสพยาเสพติด จะมีลักษณะ ความสัมพันธ์กัน โดยมีความสนิทสนมกันในชุมชนหรือในหมู่บ้าน ที่เคยทำงานร่วมกัน ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน รู้จักมักคุ้นกันเป็นอย่างดี และเป็นที่ไว้เนื้อเชื่อใจซึ่งกันและกัน

2.4 กระบวนการสร้างเครือข่าย

2.4.1 เริ่มต้นจาก โรงงานผลิตยาเสพติด มีความเชื่อมโยงกันจากกลุ่มผู้สั่งซื้อ ยาแก้อี ยาแก้ปวดจากประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน โดยชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ต่างประเทศ เมื่อมีการสั่งซื้อแล้ว กลุ่มคนไทยที่มีหน้าที่ลำเลียงยาแก้อี ยาแก้ปวด ไปส่งยังพื้นที่ ชายแดนประเทศไทย เมื่อถึงชายแดนแล้วจะมีกลุ่มชนเผ่า เป็นกลุ่มที่มีหน้าที่รับช่วงลำเลียงจาก ชายแดนประเทศไทย ไปยังโรงงานผลิตยาเสพติดอีกทอดหนึ่ง และกลุ่มคนไทยที่มีความรู้ทาง วิทยาศาสตร์การแพทย์ นำยาแก้อี ยาแก้ปวด มาแยกเอาสารที่มีชื่อว่า สารชูโดอีเฟดรีน เพื่อใช้เป็น สารตั้งต้น

2.4.2 จากโรงงานผลิตยาเสพติด ถึง มีความเชื่อมโยงกันจากโรงงานผลิตยาเสพติด แล้วกลุ่มชนเผ่าที่รับจ้างลำเลียงยาเสพติดมายังชายแดนต่างประเทศ โดยนำยาเสพติดใส่เป้ สะพายเดินลัดเลาะตามป่าเขา เพื่อเข้าสู่ชายแดนต่างประเทศ จะมีกลุ่มติดอาวุธ คอยคุ้มกันจนถึงจุด พักยาหมู่บ้านตามแนวชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน

2.4.3 จากเขตพื้นที่ชายแดนต่างประเทศ ถึง ชายแดนประเทศไทย เมื่อยาเสพติด ถูกลำเลียงมาชายแดนประเทศไทย กลุ่มชนเผ่าจะเป็นผู้รับจ้างลำเลียงยาเสพติด โดยการนำยาเสพติด ใส่เป้ สะพายเดินข้ามป่าเขา ลัดเลาะไปตามแนวชายแดน เข้าสู่ชายแดนประเทศไทย โดยมีกลุ่มกอง กำลังติดอาวุธของชนกลุ่มน้อย คอยคุ้มกันกองคาราวานลำเลียงยาเสพติดไปวางไว้ตามจุดพักยาตาม แนวชายแดนประเทศไทย

2.4.4 จากชายแดนประเทศไทยเข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศไทย มีลักษณะของการเชื่อมโยงกัน จากกลุ่มผู้ล่าเหยี่ยวยาเสพติดที่ซุกซ่อนยาเสพติดมากับรถยนต์ที่ดัดแปลงสภาพเพื่อใช้ซุกซ่อนและล่าเหยี่ยวยาเสพติดเข้าสู่พื้นที่ชั้นในของประเทศไทย ในขณะที่กำลังล่าเหยี่ยวยาเสพติด จะมีกลุ่มนำทางล่องหน้าเพื่อดูความเคลื่อนไหวของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หากมีการตั้งด่านหรือจุดตรวจจุดสกัด กลุ่มรอนำทางจะแจ้งให้รถล่าเหยี่ยวยาเสพติดหลบหลีกเส้นทางดังกล่าว และกลุ่มปิดท้ายรถยนต์ล่าเหยี่ยวยาเสพติด จะคอยคุ้มกันความปลอดภัยอีกชั้นหนึ่ง จนรถยนต์ที่ล่าเหยี่ยวยาเสพติดเข้าสู่จุดพักยาเสพติดในพื้นที่ตอนในของประเทศไทย

2.4.5 จากพื้นที่ตอนในของประเทศไทย ถึง ผู้เสพยาเสพติด การเชื่อมโยงของเครือข่ายในจุดนี้จึงเป็นการเชื่อมโยงจากกลุ่มนักค้ารายกลางที่รับยาเสพติดมาจากนักค้ารายใหญ่ แล้วนำยาเสพติดติดดั่งกล่าวส่งให้กับนักค้ารายย่อย ซึ่งอยู่ตามชุมชนหรือตามหมู่บ้านเพื่อรอจำหน่ายให้กับผู้เสพยาเสพติด ซึ่งเป็นจุดสุดท้ายของเส้นทางยาเสพติด

2.5 ผลงานเครือข่าย

2.5.1 เริ่มต้นจากโรงงานผลิตยาเสพติด ผู้ที่มีอำนาจสูงสุดในการตัดสินใจและการแบ่งปันผลประโยชน์ขึ้นอยู่กับกลุ่มของชนกลุ่มน้อยที่คุมพื้นที่โรงงานผลิต ในการแบ่งปันผลประโยชน์จึงเป็นตามสัดส่วนของความเสียงในการทำงานแต่ครั้งว่ากลุ่มไหนควรได้ที่เปอร์เซ็นต์ ความเสียงสูงจะได้มากกว่ากลุ่มที่ทำงานที่มีความเสียงน้อย

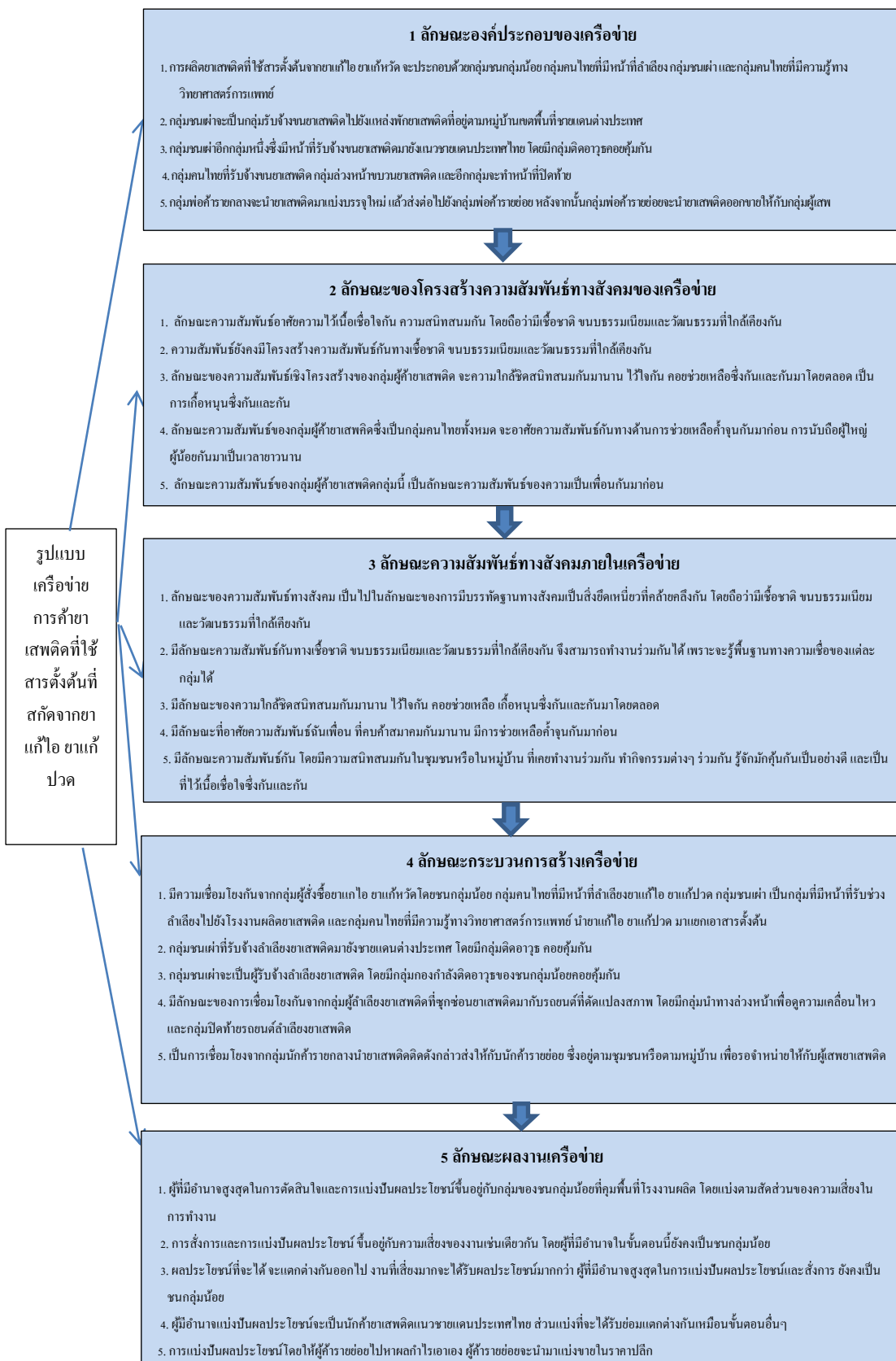
2.5.2 จากโรงงานผลิตยาเสพติด ถึง เขตพื้นที่ชายแดนต่างประเทศ การตั้งการและการแบ่งปันผลประโยชน์ ขึ้นอยู่กับความเสียงของงานเช่นเดียวกัน แต่ละกลุ่มในเครือข่ายจะได้รับส่วนแบ่งที่ไม่เท่ากัน โดยผู้ที่มีอำนาจในขั้นตอนนี้ยังคงเป็นชนกลุ่มน้อยเจ้าของพื้นที่และเป็นผู้ครอบครองยาเสพติดมาตั้งแต่เริ่มต้น

2.5.3 จากเขตพื้นที่ชายแดนต่างประเทศ ถึง ชายแดนประเทศไทย กลุ่มผู้ค้ายาเสพติดจะนำยาเสพติดไปยังจุดพักยาตามที่ต่าง ๆ และเมื่อมีการส่งมอบและรับมอบยาเสพติดแล้ว ผลประโยชน์ที่จะได้ จะแตกต่างกันออกไปตามความยากง่ายของงาน งานที่เสียงมากจะได้รับผลประโยชน์มากกว่างานที่มีความเสียงน้อยกว่า ผู้ที่มีอำนาจสูงสุดในการแบ่งปันผลประโยชน์และตั้งการ ยังคงเป็นชนกลุ่มน้อยที่ครอบครองยาเสพติดมาตั้งแต่ต้น

2.5.4 จากชายแดนประเทศไทยเข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศไทย ผู้มีอำนาจแบ่งปันผลประโยชน์ให้แก่กลุ่มที่ทำงานกลุ่มต่าง ๆ คือ นักค้ายาเสพติดแนวชายแดนประเทศไทย ส่วนแบ่งที่จะได้รับย่อมแตกต่างกันเหมือนขั้นตอนอื่น ๆ ตามแต่ความเสี่ยงของงานที่กลุ่มได้รับมา

2.5.5 จากพื้นที่ตอนในของประเทศไทย ถึง ผู้เสพยาเสพติด การแบ่งปันผลประโยชน์ในส่วนนี้จึงเป็นการแบ่งปันผลประโยชน์ให้กับผู้ค้ายาเสพติดรายย่อยนำไปหาผลกำไรเอง ผู้ค้ารายย่อยจะนำมาแบ่งขายให้ผู้เสพอีกทอดหนึ่งโดยขายในราคาปลีก

ดังนั้น ภายใต้บริบทของเครือข่ายการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย กลุ่มผู้ผลิตที่ใช้สารตั้งต้นมาจากยาแก้ไอ ยาแก้ปวด จึงมีรูปแบบเครือข่ายการค้ายาเสพติด ตามแผนภาพที่ 6.2

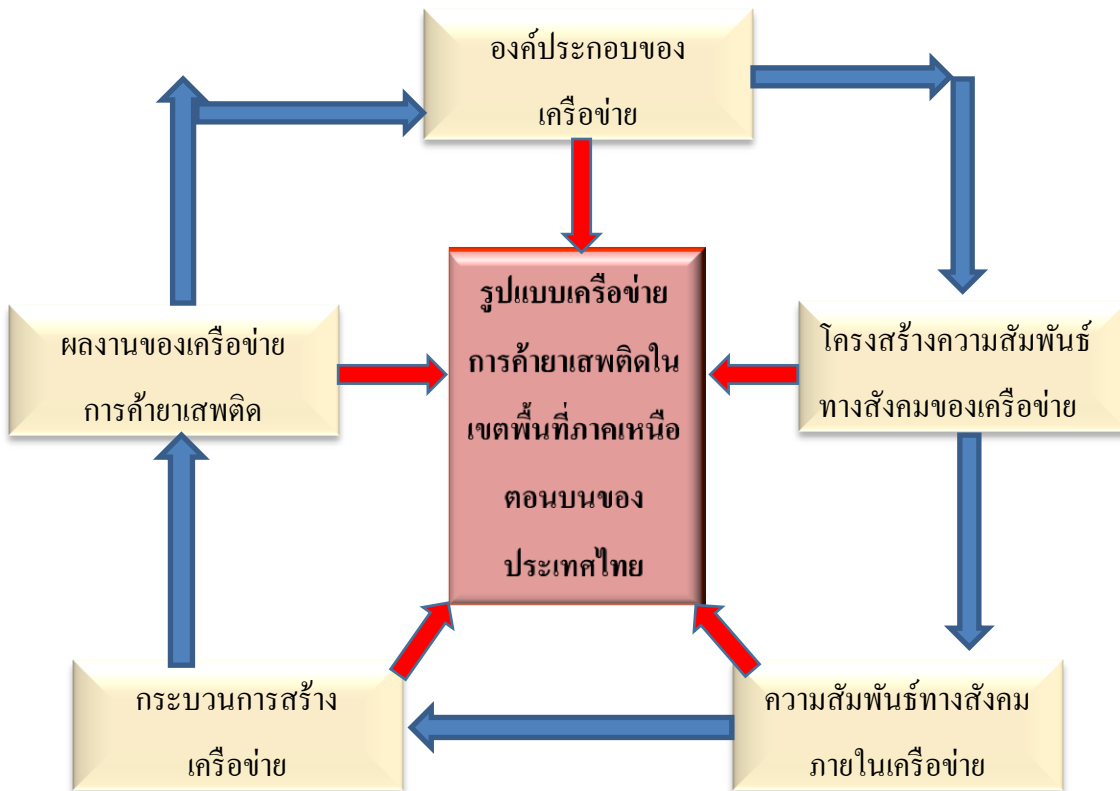

ภาพที่ 6.2 รูปแบบเครือข่ายการค้ายาเสพติดที่ใช้สารตั้งต้นสกัดจากยาแก้ไอ ยาแก้ปวด

6.3 สรุปผล อภิปรายผลและข้อค้นพบใหม่ที่ได้จากการวิจัย

3.1 สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้หาความเชื่อมโยงของความหมายระหว่างกลุ่ม หัวข้อ และสรุปแนวคิดต่าง ๆ จึงได้รูปแบบความสัมพันธ์ (Pattern) ของเครือข่ายการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ซึ่งประกอบไปด้วยองค์ประกอบของเครือข่าย ลักษณะของโครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมของเครือข่าย ลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมภายในเครือข่าย กระบวนการสร้างเครือข่าย และผลงานของเครือข่ายการค้ายาเสพติด ซึ่งมีรูปแบบของเครือข่ายการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ดังแผนภาพที่ 6.3

ภาพที่ 6.3 รูปแบบเครือข่ายการค้ายาเสพติดเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

ดังนั้น รูปแบบเครือข่ายการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย โดยการหาความเชื่อมโยงของความหมายระหว่างกลุ่ม หัวข้อ และสรุปแนวคิดต่างๆ เพื่อให้ได้รูปแบบความสัมพันธ์ (Pattern) ของเครือข่ายการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยนั้น ครอบคลุมประเด็นองค์ประกอบลักษณะความสัมพันธ์ ซึ่งประกอบไปด้วยองค์ประกอบของเครือข่าย ลักษณะของโครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมของเครือข่าย ลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมภายในเครือข่าย กระบวนการสร้างเครือข่าย และผลงานของเครือข่ายการค้ายาเสพติด ผลการวิจัยยังพบว่า เครือข่ายการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย มี 2 รูปแบบ ประกอบไป 1) รูปแบบเครือข่ายการค้ายาเสพติดที่ใช้สารตั้งต้นประเทศเพื่อนบ้านซึ่งอยู่ทางตอนเหนือของประเทศไทย 2) รูปแบบเครือข่ายการค้ายาเสพติดที่ใช้สารตั้งต้นสกัดจากยาแก้ไอ ยาแก้หวัด โดยทั้ง 2 รูปแบบอยู่ภายใต้บริบทขององค์ประกอบของเครือข่าย ลักษณะของ โครงสร้าง ความสัมพันธ์ทางสังคมของเครือข่าย ลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมภายในเครือข่าย กระบวนการสร้างเครือข่าย และผลงานเครือข่าย โดยมีขั้นตอนที่สำคัญเริ่มต้นจาก โรงงานผลิตยาเสพติด จาก โรงงานผลิตยาเสพติด ถึง เขตพื้นที่ชายแดนต่างประเทศ จากเขตพื้นที่ชายแดนต่างประเทศ ถึง ชายแดนประเทศไทย จากชายแดนประเทศไทยเข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศไทย และจากพื้นที่ตอนในของประเทศไทย ถึง ผู้เสพยาเสพติด

3.2 อภิปรายผลการวิจัยและข้อค้นพบใหม่ที่ได้จากการวิจัย

การศึกษาเครือข่ายการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อนำมาตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ภายใต้ความสัมพันธ์พื้นฐานคุณลักษณะของผู้เสพยา (เหยื่อ) และผู้ค้ายาเสพติด นำไปสู่เครือข่ายการค้ายาเสพติดในที่สุด โดยใช้แนวคิด ทฤษฎี การวิเคราะห์สาเหตุการค้ายาเสพติดในเชิงระบบ มีการจัดระบบให้กลุ่มบุคคลหรือองค์กรที่เป็นสมาชิกดำเนินกิจกรรมบางอย่าง ร่วมกัน เพื่อนำไปสู่จุดหมายที่เห็นพ้องต้องกัน ซึ่งอาจเป็นกิจกรรมเฉพาะกิจตามความจำเป็น เมื่อภารกิจบรรลุ เป้าหมายแล้ว เครือข่ายก็อาจยุบสลายไป แต่ถ้ามีความจำเป็นหรือมีภารกิจใหม่อาจกลับมารวมตัวกันได้ใหม่ หรือจะเป็นเครือข่ายที่ดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องระยะยาวก็ได้

ผลการวิจัยได้ค้นพบรูปแบบเครือข่ายการค้ายาเสพติดที่ใช้สารตั้งต้นจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งอยู่ทางตอนเหนือของประเทศไทย และรูปแบบเครือข่ายการค้ายาเสพติดที่ใช้สารตั้งต้นสกัดจากยาแก้ไอ ยาแก้หวัด โดยมีลักษณะของเครือข่ายที่ประกอบด้วย องค์ประกอบของเครือข่าย ลักษณะของ โครงสร้าง ความสัมพันธ์ทางสังคมของเครือข่าย ลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมภายในเครือข่าย กระบวนการสร้างเครือข่ายและผลงานของเครือข่าย ภายใต้บริบทที่เริ่มต้นจาก โรงงานผลิตยาเสพติด จาก โรงงานผลิตยาเสพติดถึงเขตพื้นที่ชายแดนต่างประเทศ จากเขตพื้นที่

ชายแดนต่างประเทศถึงชายแดนประเทศไทย จากชายแดนประเทศไทยเข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศไทยจากพื้นที่ตอนในของประเทศไทยถึงผู้เสพยาเสพติด ประเด็นหลักเหล่านี้สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายของ J.C.S.Mitchell (1969) โดยได้กล่าวไว้ว่า ความสัมพันธ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมระหว่างบุคคลคนหนึ่งกับบุคคลอื่นๆ ที่อยู่รอบข้าง ลักษณะของความสัมพันธ์นี้สามารถนำมาอธิบายถึงพฤติกรรมของบุคคลที่อยู่ในเครือข่ายนั้นได้ เป็นเพราะว่าทุกชั้นตอนเป็นลักษณะของความสัมพันธ์ในระดับปัจเจกหรือในระดับบุคคล ผลการวิจัยดังกล่าวกลับไม่สอดคล้องกับแนวคิดของนิติรัฐ พัสกรพินิจ (2552) ได้แบ่งเครือข่ายการค้ายาเสพติดในประเทศไทยแบ่งออกเป็น 5 ประเภทคือ เครือข่ายการผลิตยาเสพติด เครือข่ายการค้ายาเสพติดพื้นที่ชายแดน (ภาคเหนือ) เครือข่ายการค้าส่งยาเสพติดในพื้นที่ เครือข่ายการค้ายาเสพติดระหว่างประเทศ เครือข่ายการค้ายาเสพติดในเรือนจำ ที่ได้อธิบายถึงเครือข่ายในลักษณะของการทำงานที่แตกต่างกัน ไม่มีความต่อเนื่องหรือเชื่อมต่อกันอย่างเป็นระบบ จึงทำให้มีข้อแตกต่างที่ไม่สอดคล้องกันตามผลการวิจัยที่พบ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า เครือข่ายการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยนั้น มีเครือข่ายที่เป็นระบบ เป็นขั้นเป็นตอน โดยเริ่มจากโรงงานผลิต แล้วลำเลียงยาเสพติดไปยังพื้นที่แนวชายแดนเพื่อรอส่งต่อ จนถึงขั้นตอนสุดท้าย ยาเสพติดถูกลำเลียง ไปถึงมือผู้เสพยาเสพติดที่เป็นประชากรของประเทศไทยนั่นเอง

เครือข่ายการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยนั้น เป็นการเชื่อมโยงของกลุ่มคนหรือกลุ่มองค์กรที่สมัครใจร่วมทำงานด้วยกัน ที่ไม่มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่ม มีเพียงความสัมพันธ์ภายในกลุ่มเท่านั้น การศึกษาวิจัยครั้งนี้ยังพบอีกว่า ความสัมพันธ์ภายในกลุ่ม นอกจากจะเป็นเครือญาติกันแล้ว ยังมีความสัมพันธ์กันในลักษณะเชิงธุรกิจ ซึ่งกลุ่มคนเหล่านั้น ไม่ได้เป็นเครือญาติ ไม่ได้เป็นเพื่อนที่สนิทกันมาก่อน เป็นเพียงผู้ที่เข้ามาเพื่อหวังผลกำไรเท่านั้น จึงเกิดมีการหักหลังกันให้เห็นอยู่เป็นประจำ และผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ยังพบอีกว่า ความสัมพันธ์ของกลุ่มคน แต่ละกลุ่มที่อยู่ภายใต้บริบทองค์ประกอบของเครือข่าย ลักษณะของโครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมของเครือข่าย ลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมภายในเครือข่าย กระบวนการสร้างเครือข่ายและผลงานของเครือข่าย ไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่ม จะเห็นได้จาก การทำงานในแต่ละครั้งของแต่ละกลุ่ม มีการแบ่งหน้าที่กันทำ โดยที่แต่ละกลุ่มคนไม่รู้จักมักคุ้นกันมาก่อน ต่างคนต่างทำหน้าที่ของตน

การศึกษาเครือข่ายทางสังคม โดยเน้นอธิบายถึงความสัมพันธ์ทางสังคมดั้งเดิม ที่เป็นเหมือนต้นทุนทางสังคมที่ก่อให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลในเครือข่ายทางสังคม โดยไม่อธิบายถึงจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของความสัมพัทธ์ทางสังคม การประเมินความไว้วางใจระหว่างกัน และความเลื่อมใสที่จะเกิดขึ้นจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ก่อนที่

จะมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันหรือดำเนินงานร่วมกัน จึงไม่สามารถที่จะอธิบายรูปแบบเครือข่าย การค้ายาเสพติดได้อย่างครอบคลุมและชัดเจน โดยเฉพาะเครือข่ายการค้ายาเสพติดที่ดำเนินงานใน ลักษณะที่ไม่ก่อให้เกิดความร่วมมืออย่างเหนียวแน่นเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย หรือดำเนินงานใน ลักษณะที่ผิดกฎหมาย ที่ร่วมมือกันดำเนินงานชั่วคราวโดยไม่ให้ความสำคัญของเป้าหมายร่วมกัน แต่ดำเนินงานที่ได้รับมอบหมายเพื่อบรรลุเป้าหมายเฉพาะคนเพื่อมุ่งหวังผลประโยชน์ ที่ไม่ต้อง พึ่งพาความสัมพันธ์ดั้งเดิม แต่การปฏิสัมพันธ์ก็เกิดขึ้น โดยอาศัยความรู้ ความสามารถ และความ ซำนาญของผู้ที่เข้าหาและสร้างการปฏิสัมพันธ์ ความสัมพันธ์เหล่านี้ยังไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ อคิน รีฟฟ์ (2527) ซึ่งได้อธิบายไว้ว่า การมองสังคมตามเครือข่ายเป็นเพราะว่าสังคมที่มีลักษณะ เป็นเครือข่ายจะคล้ายใยแมงมุม บุคคลคือจุดที่เส้นใยของเครือข่ายมาพบกัน กล่าวง่าย ๆ คือ บุคคล หนึ่งย่อมมีความสัมพันธ์กับคนอื่นเป็นจำนวนมากในหลายรูปลักษณะและสถานการณ์ โดยมีข้อ สันนิษฐานเบื้องต้นในการศึกษาประการหนึ่งว่า บุคคลที่มีเส้นใยความสัมพันธ์ที่กว้างขวางทั้งใน หมู่บ้านและนอกหมู่บ้าน ย่อมมีความสำคัญในสังคมและการเปลี่ยนแปลงในหมู่บ้านมากกว่าคน อื่นๆ ที่มีเส้นสายความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกับคนอื่นจำนวนน้อย บุคคลที่เป็นจุดรวมของสาย สัมพันธ์จำนวนมากนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นจุดรวม (Node) ของความสัมพันธ์ในท้องถิ่นหรือชุมชน นั้นๆ แต่ในผลการวิจัยครั้งนี้กลับพบว่า เครือข่ายการค้ายาเสพติด

ถึงแม้ว่านฤมล นิราทร (2534) จะได้อธิบายเกี่ยวกับเครือข่ายไว้ว่า เครือข่ายเป็นกลุ่มของจุด ต่างๆ ซึ่งเชื่อมต่อกันด้วยเส้นจุดต่างๆ ที่ว่านี้ คือบุคคลหรือกลุ่ม ส่วนเส้นที่เชื่อมต่อนี้หมายถึง ความสัมพันธ์ที่บุคคล หรือกลุ่มต่างๆ มีต่อกัน เครือข่ายจึงเป็นรูปแบบหนึ่งของกลุ่ม แต่กลุ่มไม่ใช่ เครือข่ายเสมอไป ซึ่งในส่วนนี้เกิดความสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เพราะผลการวิจัยยัง อีกพบว่า มีความสัมพันธ์รูปแบบชั่วคราว ความสัมพันธ์ลักษณะนี้ ไม่มีความเชื่อมโยงระหว่างกลุ่ม คน กลุ่มคนเหล่านี้จึงอาจจะไม่ใช่เครือข่ายในกระบวนการค้ายาเสพติดก็เป็นได้ เพราะรูปแบบ เครือข่ายการค้ายาเสพติดที่ใช้สารตั้งต้นจากประเทศเพื่อนบ้านซึ่งอยู่ทางตอนเหนือของประเทศไทย และรูปแบบเครือข่ายการค้ายาเสพติดที่ใช้สารตั้งต้นจากยาแก้ไอ ยาแก้หวัด มีลักษณะความสัมพันธ์ รูปแบบชั่วคราว ความสัมพันธ์ลักษณะนี้ ไม่มีความเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มคน ความสัมพันธ์ระหว่าง เครือข่าย เป็นความสัมพันธ์ที่มีอยู่ในระหว่างการทำงานเท่านั้น ไม่มีความผูกพัน ไม่รู้จักกัน เมื่อ ทำงานเสร็จแล้ว ความสัมพันธ์เหล่านั้นก็จะจางหายไป จะมีความสัมพันธ์กันอีกครั้งก็ต่อเมื่อมีการ ทำงานร่วมกันเท่านั้น ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดของพิมพวัลย์ ปรีดาสวัสดิ์ (2530) ที่ได้กล่าวไว้ว่า เครือข่ายของบุคคลหนึ่งจะประกอบด้วยความสัมพันธ์ทั้งหมดของบุคคลนั้นในสังคมที่เขาอาศัยอยู่ ซึ่งรวมถึงบุคคลในครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนร่วมงานและเพื่อนบ้าน ความสัมพันธ์ระหว่างกัน และกันของบุคคลต่างๆ ที่อยู่ภายในเครือข่ายนั้นเป็นความสัมพันธ์ทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะด้านของ

ระบบเศรษฐกิจ การแต่งงาน เครือญาติ การเมือง สุขภาพอนามัย ฯลฯ ส่วนพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ดังกล่าว ได้แก่ การไปมาหาสู่เยี่ยมชมเยือนกัน การปรึกษาหารือกัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นต้น เครือข่ายของบุคคลหนึ่งๆ ก็เปรียบเสมือนส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อมทางสังคมของบุคคลอื่นในเครือข่ายซึ่งสามารถมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้อื่นด้วยเช่นกัน